

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (๒๕๔๖) ได้ให้ความหมายของโรงเรียนวิถิพุทธ คือ โรงเรียนปกติทั่วไปที่นำหลักธรรมพระพุทธศาสนามาใช้ หรือมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการพัฒนาผู้เรียน โดยรวมของสถานศึกษา เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขา คือ สีล สมาธิ ปัญญา และ เน้นการจัดสภาพทุกๆ ด้านเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตามหลักพุทธธรรม และมีการจัดสภาพของโรงเรียนวิถิพุทธประกอบด้วยด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม ด้านการเรียนการสอน และด้านบริหารจัดการ

โรงเรียนวิถิพุทธเติบโตมาเรื่อย ๆ นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ จนในปี ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดอัตรลักษณ์โรงเรียนวิถิพุทธ ๒๕ ประการ ๕ ด้าน เพื่อพัฒนาโรงเรียนวิถิพุทธไปในทิศทางเดียวกันและมีโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำเกิดขึ้น เป็นรุ่นที่ ๑ รุ่นที่ ๒ รุ่นที่ ๓ และรุ่นที่ ๔ ในปี ๒๕๕๖ นี้ และเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ถึง ๑ กันยายน ๒๕๕๖ ได้จัดประชุมปฏิบัติการการส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวิถิพุทธ โดยความร่วมมือของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มีมติยกร่างความตกลงร่วมกัน กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดของโรงเรียนวิถิพุทธ ๓ ระดับ เพื่อการยกระดับและพัฒนาโรงเรียนวิถิพุทธสู่ทศวรรษที่ ๒ ดังนั้นในรุ่นที่ ๔ นี้ โดยมีโรงเรียนที่ได้รับการประเมินเป็นโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำจำนวน ๒๒๕ โรงเรียน เพื่อเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๖ นี้ เพื่อช่วยกันขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนวิถิพุทธ ๓ ระดับซึ่งจะมีเนื้อหารายละเอียดในเล่ม และร่วมกันขับเคลื่อนพัฒนาและขยายเครือข่ายโรงเรียนวิถิพุทธต่อไป

คณะทำงานฝ่ายโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำ

สารบัญ

คำนำ

ชื่อเรื่อง	หน้า
บทที่ ๑. ความเป็นมาโรงเรียนวิถีพุทธ	๑
บทที่ ๒. หลักการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ	๘
บทที่ ๓. ตัวชี้วัดโรงเรียนวิถีพุทธ : อัตลักษณ์ ๒๕ ประการสู่การเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ	๕
บทที่ ๔. ตัวชี้วัดโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ : หลักชาวพุทธ	๑๗
บทที่ ๕. ตัวชี้วัดโรงเรียนวิถีพุทธสัมมาทิฐิ	๑๕
บทที่ ๖. แผนการยกระดับโรงเรียนวิถีพุทธสู่สัมมาทิฐิ	๒๐
บทที่ ๗. สถานีการเรียนรู้ ๑๕ สถานี	๒๒
บทที่ ๘. สรุปล (world cafa)	๒๖
แบบสอบถาม	๒๗
บันทึก	๒๘
กำหนดการมหกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓๕
กำหนดการสัมมนาผู้บริหาร	๓๘
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ	๓๕
คณะทำงาน	๕๕

บทที่ ๑ ความเป็นมาโรงเรียนวิถีพุทธ

การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ สพฐ. : การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

โรงเรียนวิถีพุทธ หมายถึงโรงเรียนในวิถีแห่งปัญญา ที่พัฒนาอย่างบูรณาการในระบบแห่งไตรสิกขา สู่ความเป็นพุทธ ผู้เข้าถึงธรรม ซึ่งทำให้เป็นอิสระ โดยมีชีวิตที่ดี เจริญอกงามมีความสุข จริงแท้ และอยู่ร่วมสังคมอย่างสร้างสรรค์เกื้อกูล สามารถนำโลกไปในวิถีที่ถูกต้อง / วิถีแห่งธรรม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต))

ความเป็นมา เนื่องจากการประชุมเรื่องหลักสูตรใหม่ เด็กไทยพัฒนา เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ ณ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ศ.ดร.ชัยอนันต์ สมุทรวณิช เสนอให้มีการนำหลักธรรมคำสอนพระพุทธศาสนา มาบูรณาการการบริหารจัดการในโรงเรียน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ กระทรวงศึกษาธิการ จึงเริ่มรับสมัครโรงเรียนที่สนใจ และจัดให้มีการปฐมนิเทศ เพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนได้เข้าใจ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ

จากที่ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สพฐ.จึงให้มี "ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ" ในทุก สพท. ต่อจากนั้นจึงได้ประชาสัมพันธ์ให้ สพท. รับสมัคร และจัดปฐมนิเทศ โรงเรียนวิถีพุทธ ในแต่ละ สพท.เอง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นต้นมา ขณะนี้ กรกฎาคม ๒๕๕๕ มีโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ประมาณ ๑๒,๑๕๘ โรงเรียน (๔๒%)

ที่ปรึกษาโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธทำงานภายใต้คำปรึกษาของพระเถระผู้ใหญ่ อาทิ พระพรหมคุณาภรณ์ วัดญาณเวศกวัน พระพรหมบัณฑิต อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระเทพวิสุทธิกวี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อีกทั้งมหาเถรสมาคมเคยมีมติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๗ มติที่ ๒๐๗ ให้พระสังฆาธิการสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ

ผลโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ (๒๕๔๕ - ๒๕๕๖)เชิงปริมาณ

พ.ศ. ๒๕๔๖ มีโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๘๕ โรงเรียน
 พ.ศ. ๒๕๔๗ มีโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๒๐,๔๗๕ โรงเรียน
 พ.ศ. ๒๕๕๐ มีโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๒๑,๗๖๔ โรงเรียน
 พ.ศ. ๒๕๕๑ มีโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๒๒,๑๕๐ โรงเรียน
 พ.ศ. ๒๕๕๒ มีโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๒๓,๓๓๗ โรงเรียน
 พ.ศ. ๒๕๕๔ มีโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๒๔,๒๑๒ โรงเรียน
 พ.ศ. ๒๕๕๕ มีโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๑๒,๑๕๘ โรงเรียน (สนก. ได้จัดทำ website แล้วให้โรงเรียนที่สนใจสมัครใหม่ทั้งหมดเพื่อตรวจสอบความสมัครใจอีกครั้ง)
 พ.ศ. ๒๕๕๖ มีโรงเรียนวิถีพุทธ ประมาณ ๑๗,xxx โรงเรียน (ข้อมูลมิถุนายน ๒๕๕๖)

ในส่วนการได้รับจัดสรรงบประมาณ พบว่า งบประมาณ การดำเนินงานด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ปีงบประมาณ ๒๕๔๓ – ๒๕๕๓ (๑๐ ปี สพฐ.)

ปีงบประมาณ ๒๕๔๓	๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๔๔	๑๓,๔๓๒,๕๒๒	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๔๕	๔,๕๗๐,๐๘๑	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๐	๑๒๖,๓๖๗,๕๕๕	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๑	๑๕๒,๔๗๕,๑๐๐	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๒	๕๔,๕๕๒,๕๕๐	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๓	๕๕๐,๔๘๕,๖๐๐	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๔	๒๑๒,๘๑๖,๕๐๐	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๕	๑๖,๕๒๒,๔๐๐	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๖	๒๖,๐๓๗,๐๐๐	บาท
ปีงบประมาณ ๒๕๕๗	๑๐,xxx,xxx	บาท

หมายเหตุ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ – ๒๕๔๖ ใช้งบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผลโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ(๒๕๕๔ – ๒๕๕๖) เชิงคุณภาพ

๑. พระภิกษุสงฆ์ มหาเถรสมาคม กรมการศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยสงฆ์ และองค์กรภาคเอกชนหลายแห่ง เช่น มูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณ กลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อการเสริมสร้างเครือข่ายวิถีพุทธ สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ฯลฯ ให้การสนับสนุนโรงเรียนวิถีพุทธ เพราะเห็นว่าเป็นทางรอดของสังคมไทย
๒. ผู้รับผิดชอบโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ๒๒๕ เขต เกิดการตื่นตัวที่จะเยี่ยมเยียนนิเทศ โรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียนทั้งระบบ
๓. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ตระหนักถึงความสำคัญ เริ่มปรับตัวนำหลักพุทธธรรมเข้าไปใช้ในการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียน รวมทั้งในการดำเนินชีวิตตนเอง ลด ละ เลิก อบายมุข
๔. นักเรียนได้เรียนรู้ และเริ่มปรับตัว นำหลักพุทธธรรมไปปฏิบัติในวิถีชีวิต โดยเน้นการกิน อยู่ คู่ ฟัง เป็นตามหลักไตรสิกขา เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข นักเรียนมีมารยาท เอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ รู้จัก บาป บุญ คุณ โทษ และช่วยกันสืบสานประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น
๕. ผู้ปกครอง ชุมชน ชื่นชมยินดีให้การสนับสนุนงานของโรงเรียนมากขึ้น
๖. เกิดความสามัคคีกัน ของ บ้าน วัด โรงเรียน (บ ว ร) นำสู่ความสงบ และสันติสุขของสังคม และชุมชน

ด้านการจัดการความรู้โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ (๒๕๔๕ – ๒๕๕๖)

๑. ให้มีผู้แทนของผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประสานงาน สื่อสารอย่างรวดเร็ว เป็นระบบ และจัดทำสมุดทำเนียบมีรูป ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรมือถือ แจกกับผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธทุกคน โดยมีการประชุมรวมอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง และปรับปรุงทำเนียบใหม่ทุกครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึงปัจจุบัน
๒. ให้ทุกโรงเรียนมีกรรมการโรงเรียนวิถีพุทธ และมีผู้รู้ทางศาสนา (พระสงฆ์ หรือฆราวาส) เป็นที่ปรึกษาโรงเรียน ในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ
๓. ในการอบรมปฐมนิเทศโรงเรียนวิถีพุทธ สำหรับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการใหม่ สพฐ. จัดทำชุดสื่ออบรมทางไกลให้โรงเรียนดำเนินการอบรมเอง (๑๓ หัวข้อ) โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกครั้งที่จบแต่ละหัวข้อ และก่อนจบการอบรมทางไกลให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยนิมนต์พระสงฆ์ซึ่งเป็นกรรมการมาร่วมวางแผนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ
๔. สพฐ. จัดทำสื่อ ทั้งเอกสาร และวิดีโอ " แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ " และสื่อเสริมความรู้ตั้งแต่เริ่มมีโครงการ ถึงปัจจุบัน กว่า ๒๐ เรื่อง เพื่อเสนอให้โรงเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ โดยไม่เป็นการบังคับ
๕. พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ สพท. และโรงเรียนร่วมกันคัดเลือกโรงเรียนวิถีพุทธ ที่ดำเนินการได้ดี มีความก้าวหน้า มีกิจกรรมน่าสนใจ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกฝังคุณธรรมแก่โรงเรียนอื่นๆ โดยให้ชื่อว่า " โรงเรียนวิถีพุทธกัลยาณมิตร " จำนวน ๒๐๖ โรงเรียน (คัดสรรส่วนตามจำนวน รร. วิถีพุทธ ในแต่ละ สพท.)
๖. จัดทำจดหมายข่าว " เพื่อนร่วมทางโรงเรียนวิถีพุทธ " แจกโรงเรียนวิถีพุทธทั่วประเทศ เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับโรงเรียนวิถีพุทธ
๗. พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ สพท. และโรงเรียนร่วมกันคัดเลือกโรงเรียนที่ดำเนินการได้ดี มีความก้าวหน้า มีกิจกรรมน่าสนใจ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกฝังคุณธรรมแก่โรงเรียนอื่นๆ โดยให้ชื่อว่า " โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ " จำนวน ๓,๕๒๐ โรงเรียน (๑๐ % ของโรงเรียนสังกัด สพฐ.) ส่วนใหญ่จะซ้ำกับโรงเรียนวิถีพุทธเดิม
๘. พ.ศ. ๒๕๕๐ สพฐ. จัดอบรมกระบวนการจัดการความรู้ให้แก่ ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยอาจารย์ทรงพล เจตนาวชิษย์ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธฯ ขยายผลการจัดการความรู้ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ทั้ง ๓,๕๒๐ โรงเรียน
๙. โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (หมุนเกลียว ขกระดับ) ภายในโรงเรียน ในระยะเวลา ๔ เดือน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ใช้กระบวนการจัดการความรู้

๑๐. โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ นำความรู้ และประสบการณ์ที่ หมุนเกลียว ขกระดับ ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแล้วมานำเสนอโดยวิธีการเปิดบ้านโรงเรียนวิถิพุทธ ใช้เวลา ๒ วัน เน้นให้ ผู้มาเยี่ยมบ้าน ได้มาเห็นสภาพจริงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน โรงเรียนสภาพใกล้เคียงกัน (๑: ๘-๑๐ โรงเรียน)
๑๑. โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ นำเสนอเรื่องราวที่ หมุนเกลียว ขกระดับ ความรู้ ประสบการณ์ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ในชื่อหนังสือ " เรื่องเล่าเจ้าพลัง " โดยเผยแพร่แลกเปลี่ยนกันภายใน และภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา
๑๒. กิจกรรมแผนที่คนดี เป็นการเรียนรู้เรื่องราวผู้ทำความดี และนำเสนอด้วยภาพประกอบเรื่องผ่านสื่อภาพเคลื่อนไหว หรือ สื่อกระดาษ โดย สพฐ.ได้อบรมรองผอ.สพท. ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ครูพระ นักเรียนประถม นักเรียนมัธยม ประมาณ ๑,๐๐๐ รูป/ คน และในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ สพฐ. ร่วมกับกระทรวงต่างประเทศ พัฒนาคู่มือเพื่อนำกิจกรรมไปขยายผลกับนักเรียน ยุวทูตความดี จำนวน ๘๔ โรงเรียน
๑๓. พ.ศ. ๒๕๕๐ สพฐ. จัดอบรมการบริหารด้วยใจอย่างไคร้ครวญ (จิตปัญญา) แก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ครูพระ ๘๕๐ รูป/ คน โดยวิทยากรจากอาศรมศิลป์ มูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณเพื่อสร้างทีมคณะบริหารด้วยใจอย่างไคร้ครวญ ประจำ สพท. และให้ขยายผลดำเนินการใน สพท. เพื่อให้เกิดโรงเรียนที่บริหารด้วยใจอย่างไคร้ครวญ จำนวนกว่า ๕,๐๐๐ โรงเรียน
๑๔. พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ครูพระ ๘๕๐ รูป/ คน ที่ผ่านการอบรมการบริหารด้วยใจอย่างไคร้ครวญ (จิตปัญญา) หมุนเกลียว ขกระดับ ความรู้ ประสบการณ์ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แล้วจับคู่ระหว่าง สพท. ได้ ๘๐ คู่ เพื่อเดินทางไปเยี่ยมชมและกันที่โรงเรียน จึงกลับมาหมุนเกลียว ขกระดับ ความรู้ ประสบการณ์ตนเอง อีกระดับหนึ่ง แล้วจัด Symposium ร่วมกัน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมให้ต่อยอดความรู้
๑๕. พ.ศ. ๒๕๕๑ โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ทั้ง ๑,๕๒๐ โรงเรียน ดำเนินการซ้ำข้อ ๗ – ๑๑ โดยขยายผลเพิ่มเป็น ๓๐% ของโรงเรียนสังกัด สพฐ. (ประมาณ ๔,๕๐๐ โรงเรียน)
๑๖. พ.ศ. ๒๕๔๕ – ปัจจุบัน สพฐ. ร่วมกับศูนย์คุณธรรม จัดกิจกรรมโครงการคุณธรรม เยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง โดยให้ นร. รวมกลุ่มคิดหาวิธีการแก้ปัญหาสังคม โดยใช้แนวพระราชดำริ และหลักธรรมในศาสนาที่ตนนับถือ โดยร่วมกันดำเนินการ ๘-๑๐ คนมีครู พระ และ ผอ.รร. เป็นที่ปรึกษา มีการประกวดคัดเลือกจากระดับ โรงเรียน ระดับ สพท. ระดับกลุ่มภาคสงฆ์ ระดับประเทศ โดยทุกครั้งที่มีการนำเสนอ ได้จัดให้นร. และครูที่ปรึกษามาเข้าค่ายร่วมกัน และพัฒนาต่อยอดความรู้ให้ทั้งครู และนร. ได้ประสบการณ์ และนำไปพัฒนาโครงการของตนเอง ต่อไป พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน กรกฎาคม ๒๕๕๔ มีโครงการร่วมประกวดกว่า ๑๐,๐๐๐ โครงการ มีการจัดทำสื่อเอกสารบันทึกความสำเร็จและวิดิทัศน์โครงการคุณธรรม สำหรับครูที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๑๗. พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นปีที่ สพฐ.จัดสรรงบประมาณไทยเข้มแข็งฯ ให้ตามแผนกระตุ้นเศรษฐกิจ sp2 โรงเรียนวิถีพุทธ และ โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งจึงได้จัดดำเนินการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) ศูนย์ Give & Take เพื่อให้ นร.ทุกโรงเรียนได้เรียนรู้การเป็นผู้ให้ และ ผู้รับ ๒) โครงการคุณธรรมสำนึกดี CSR + โครงการคุณธรรม ฯ เป็นการเสริมให้นักเรียนวางแผนการการทำคืออย่างมีทุนงบประมาณ ที่ได้มาจากปัญญาของนักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ๓) ถวายพระ ครูผู้ปกครอง เพื่อให้ทุกโรงเรียนได้สร้างความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมกันในการดูแล ปกป้องนักเรียนให้อยู่ในศีลธรรมอันดีงาม
๑๘. นอกจากนั้นในปี พ.ศ.๒๕๕๓ ยังได้จัดให้มีโรงเรียนวิถีพุทธเน้นจิตอาสาซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารสมัครใจให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการพัฒนาพฤติกรรม และ จิตใจด้านการเป็นอาสาสมัคร ขณะนี้ กรกฎาคม ๕๕ มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการประมาณ ๒๓๒ โรงเรียน เดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม บางมุด นากภูมิวิทยาคม จังหวัดพิจิตร
๑๙. พ.ศ.๒๕๕๓ –ปัจจุบัน ได้พัฒนาโรงเรียนอีกกลุ่มที่สนใจการพัฒนานักเรียนโดยหลักการ “อริยะสร้างได้” ในโรงเรียนวิถีพุทธ “มีผู้ผ่านการอบรมทั้งที่เป็นผู้บริหาร และ ครู ไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ คน
๒๐. พ.ศ.๒๕๕๓ –ปัจจุบัน เพื่อให้การสื่อสารเรื่องราวดีที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้ที่พบเห็น ผู้ที่รับทราบ เป็นแหล่งความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน สพฐ.จึงได้ขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จัดการเยี่ยม ประเมิน เสนอแนะ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ และ โรงเรียนวิถีพุทธ ใน ๒ ปีงบประมาณจำนวนเกือบ ๔,๐๐๐ โรงเรียน อีกทั้งได้คัดเลือกโรงเรียนวิถีพุทธดีเด่น จำนวน ๑๐๐ โรงเรียน โดยคัดเลือกมาถึงปีที่ ๔ ปีละ ๑๐๐ โรงเรียน นอกจากนั้นได้ จัดทำข้อมูลเป็นเอกสาร และแผ่น CD เผยแพร่ให้โรงเรียนอื่น และ สพฐ. ยังจัดทำวารสาร “รู้ต้นและเบิกบาน” ออกวารสารต่อเนื่องถึงปัจจุบัน ส่งถึงทุกโรงเรียน และ จัดทำวีดิทัศน์ โรงเรียนวิถีพุทธเพื่อเผยแพร่แก่โรงเรียนในสังกัด
๒๑. พ.ศ.๒๕๕๓ -๒๕๕๕ การพัฒนาอีกด้านหนึ่งที่ สพฐ.ให้ความสำคัญคือเรื่อง จิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งได้จัดให้มีกระบวนการพัฒนาทั้ง ๔ ภูมิภาค รวมไม่น้อยกว่า ๑,๒๕๐ คนโดยวิทยากรที่มีประสบการณ์ เช่น มูลนิธิศดศรี สฤษฏีวงศ์ มูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณ วิทยากรจาก สสส. เป็นต้น
๒๒. คณะดำเนินงานได้สังเคราะห์ความรู้การดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธที่ดำเนินการต่อเนื่อง ๕ ปี ได้เป็นบทสรุปว่าเงื่อนไขสำคัญที่โรงเรียนจะดำเนินการ โรงเรียนวิถีพุทธ อย่างเป็นรูปธรรม มี ๒๕ ประการ สู่ความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธปีที่ ๕ โดยได้สื่อสารเผยแพร่ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ และจะดำเนินการเยี่ยมประเมินการดำเนินการ ดูความพร้อม ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เห็นเป็นรูปธรรม นำเป็นคะแนนในตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ARS

บทที่ ๒ แนวการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ

๑. การเตรียมการ เป็นขั้นตอนความพยายามที่จะเตรียมสิ่งที่จะทำให้การดำเนินการพัฒนาเป็นไปได้ โดยสะดวก ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการเตรียมการ เช่น

- การหาที่ปรึกษา แหล่งศึกษา และเอกสารข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปรึกษาที่เป็น กัลยาณมิตรในการพัฒนาวิถีพุทธนี้ ซึ่งอาจจะเป็นพระภิกษุหรือฆราวาส ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ปฏิบัติ ดี ปฏิบัติชอบ มีศรัทธาและความรู้ชัดในพุทธธรรม ถ้าเป็นฆราวาสควรเป็นแบบอย่างในสังคมได้ เช่น เป็นผู้ไม่ข้องแวะในอบายมุข เป็นผู้ทรงศีล ปฏิบัติธรรม เป็นต้น ที่ปรึกษาจะมีความจำเป็นมากโดยเฉพาะในระยะ เริ่มของการพัฒนา

- การเตรียมบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ให้มีความตระหนักในคุณประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น ให้เกิดศรัทธา และฉันทะในการร่วมกันพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ด้วยปัญญารู้เข้าใจทิศทาง จากศรัทธาและฉันทะการพัฒนาาร่วมกัน ความสำเร็จในการพัฒนาคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นได้ไม่ยาก สำหรับวิธีการเตรียมผู้เกี่ยวข้องนี้สามารถดำเนินการได้หลากหลายตั้งแต่วิธี ทัวไป เช่น การประชุมชี้แจง การสัมมนา จนถึงการประชุมสัมพันธ์ที่หลากหลาย การร่วมกันศึกษาคูงาน เป็นต้น

- การกำหนดเป้าหมาย จุดเน้น หรือวิสัยทัศน์ และแผนงาน ที่ชัดเจนทั้งระยะยาวในธรรมนูญสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการรายปีก็ตามที่ผู้เกี่ยวข้องเห็นพ้องกัน จะเป็นหลักประกันความชัดเจนในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธได้อย่างดีอันเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมการที่ดี

๒. การดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ เป็น การดำเนินการจัดปัจจัยต่าง ๆ ของการพัฒนา ผู้เรียน ซึ่งประกอบไปด้วยสภาพทั้งกายภาพและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันจะนำสู่การเป็นปัจจัยในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักปัญญาวุฒิ ธรรม ๔ ประการคือ

- การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ มีข้อมูล มีสื่อที่ดี (สัปปริสสังเสวะ)
- การใส่ใจศึกษาเล่าเรียน โดยมีฐานของหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี (สัทธัมมัสสวนะ)
- การมีกระบวนการคิดที่ดี คิดถูกวิธี โดยมีสภาพและบรรยากาศที่ส่งเสริม (โยนิโสมนสิการ)
- ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม หรือนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้เหมาะสม (ธัมมานุชัมมปฏิบัติ)

บทที่ ๓ แนวทางดำเนินการ ๒๕ ประการสู่ความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ประกอบด้วย

๑. ด้านกายภาพ ๗ ประการ

- ๑.๑ มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ
- ๑.๒ มีพระพุทธรูปหน้าโรงเรียน
- ๑.๓ มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียน
- ๑.๔ มีพระพุทธรูปศาสนสุภายิต วาฑะธรรม พระราชดำรัสติดตามที่ต่างๆ
- ๑.๕ มีความสะอาด สงบ ร่มรื่น
- ๑.๖ มีห้องพระพุทธรูปศาสนาหรือลานธรรม
- ๑.๗ ไม่มีสิ่งเสพติด เหล้า บุหรี่ ๑๐๐ %

๒. ด้านการเรียนการสอน ๕ ประการ

- ๒.๑ บริหารจิต เจริญปัญญา ก่อนเข้าเรียน เข้า บ่าย ทั้งครู และ นักเรียน
- ๒.๒ บูรณาการวิถีพุทธ ทุกกลุ่มสาระ และในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ๒.๓ ครูพานักเรียนทำโครงการคุณธรรม กิจกรรมจิตอาสาสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- ๒.๔ ครู ผู้บริหาร และ นักเรียน ทุกคน ไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดเดือนละ ๑ ครั้ง มีวัดเป็นแหล่งเรียนรู้
- ๒.๕ ครู ผู้บริหาร และ นักเรียนทุกคน เข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๓. ด้านพฤติกรรม ครู ผู้บริหารโรงเรียน และนักเรียน ๕ ประการ

- ๓.๑ รักษาศีล ๕
- ๓.๒ ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม
- ๓.๓ ก่อนรับประทานอาหารจะมีการพิจารณา อาหารรับประทานอาหาร ไม่ดั่ง ไม่หก ไม่เหลือ
- ๓.๔ ประหยัด ออม ถนอมใช้ เงิน และ สิ่งของ
- ๓.๕ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่สิ่งยาก

๔. ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ ๘ ประการ

- ๔.๑ ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียน
- ๔.๒ ไม่ดูค่า นักเรียน
- ๔.๓ ชื่นชมคุณความดี หน้าเสาธงทุกวัน
- ๔.๔ โสมรุมเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่นความรู้สึกที่ได้ทำความดี
- ๔.๕ ครู ผู้บริหาร และนักเรียน มีสมุดบันทึกความดี
- ๔.๖ ครู ผู้บริหาร และนักเรียน สอบได้ธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย
- ๔.๗ บริหารจิต เจริญปัญญา ก่อนการประชุมทุกครั้ง
- ๔.๘ มีพระมาสอนอย่างสม่ำเสมอ

๕. ด้านกิจกรรมประจำวันพระ ๔ ประการ

- ๕.๑ ใต้เสื่อขาวทุกคน
- ๕.๒ ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์
- ๕.๓ รับประทานอาหารมังสวิรัติน่ามือกลางวัน
- ๕.๔ สวดมนต์แปล

เกณฑ์การให้คะแนน

๕ คะแนน โรงเรียนวิถีพุทธไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ %

ดำเนินการครบทุกประการในด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมประจำวันพระ และดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ % ของด้านการเรียนการสอน (๔ ประการ) ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหาร โรงเรียน และ นักเรียน (๔ ประการ) ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ (๖ ประการ)

๔ คะแนน โรงเรียนวิถีพุทธไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ %

ดำเนินการครบทุกประการในด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมประจำวันพระ และดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ % ของด้านการเรียนการสอน (๓ ประการ) ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหาร โรงเรียน และ นักเรียน (๓ ประการ) ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ (๕ ประการ)

๓ คะแนน โรงเรียนวิถีพุทธไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ %

ดำเนินการครบทุกประการในด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมประจำวันพระ และดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ % ของด้านการเรียนการสอน (๒ ประการ) ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหาร โรงเรียน และ นักเรียน (๒ ประการ) ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ (๓ ประการ)

๒ คะแนน โรงเรียนวิถีพุทธไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ %

ดำเนินการครบทุกประการในด้านกายภาพ และดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ % ด้านกิจกรรมประจำวันพระ (๒ ประการ) ด้านการเรียนการสอน (๒ ประการ) ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหาร โรงเรียน และ นักเรียน (๒ ประการ) ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ (๓ ประการ)

๑ คะแนน โรงเรียนวิถีพุทธไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๕ %

ดำเนินการครบทุกประการในด้านกายภาพ และดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ % ด้านกิจกรรมประจำวันพระ (๑ ประการ) ดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ % ของด้านการเรียนการสอน (๒ ประการ) ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหาร โรงเรียน และ นักเรียน (๒ ประการ) ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ (๓ ประการ)

คำชี้แจงการปฏิบัติงาน

ระดับ สพฐ.

๑. ประกาศ สื่อสารสร้างความเข้าใจ จัดทำสื่อประกอบเรื่อง แนวทางดำเนินการ ๒๕ ประการสู่ความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ของทุก สพป/ สพม ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ได้รับทราบ
๒. ประสานงานกับ สพป / สพม คัดเลือกโรงเรียนตัวอย่าง ที่สามารถดำเนินการได้ และโรงเรียนที่ไม่สามารถดำเนินการมาแลกเปลี่ยนวิธีการแนวทาง เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคของโรงเรียน

๓. ประสานงานกับ สพป / สพม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกาศรายชื่อ ยกย่อง มอบเกียรติบัตรและรางวัลเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่โรงเรียน
๔. ประสานงานกับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จัดทำแนวทางการประเมินตนเองของโรงเรียน โดยผ่าน website www.vitheeбудdha.com เพื่อเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๕. ประสานงาน กับ สพป / สพม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สุ่มในการเยี่ยมชม และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน
๖. สรุปประมวลผลการดำเนินงาน

ระดับ สพป / สพม

๑. เผยแพร่ แนวทางดำเนินการ ๒๕ ประการสู่ความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ให้โรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ
๒. จัดทำเอกสารแนวทาง หรือคู่มือดำเนินการ
๓. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางดำเนินการ
๔. นิเทศ ตรวจสอบ ให้กำลังใจแก่โรงเรียน สอบถามปัญหาอุปสรรค และวิธีแก้ไข
๕. สรุปประมวลผลการดำเนินงาน

ระดับโรงเรียน

๑. ศึกษา ทำความเข้าใจ แนวทางดำเนินการ ๒๕ ประการสู่ความเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ
๒. บริหารจัดการ วางแผน ปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้อง
๓. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ไขปัญหาอุปสรรค
๔. สรุปประมวลผลการดำเนินงาน

แนวปฏิบัติที่ดี

๑.มาตรฐานด้านกายภาพ	
ตัวชี้วัด	แนวปฏิบัติที่ดี
<p>๑. มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ</p> <p>คำนิยาม: ป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ มีลักษณะ ดังนี้</p> <p>ขนาด ๑.๕ ม. x ๘๐ ซม.</p>	<p>๑.มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ ติดไว้ภายในห้องใดห้องหนึ่ง</p> <p>๒.มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ ติดไว้หน้าอาคารใดอาคารหนึ่ง</p> <p>๓.มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ ติดไว้หน้าบริเวณโรงเรียน</p> <p>๔. มีป้ายโรงเรียนวิถีพุทธ ติดไว้หน้าบริเวณโรงเรียน เห็นเด่นชัด</p> <p>* ป้ายโรงเรียนวิถีพุทธมีรายละเอียดในครบบถ้วน ดังนี้</p>

๒. มีพระพุทธรูปบริเวณหน้าโรงเรียน	<p>๑.มีพระพุทธรูปบริเวณหน้าโรงเรียน</p> <p>๒.มีพระพุทธรูปอยู่ในซุ้มบริเวณหน้าโรงเรียน</p> <p>๓.มีพระพุทธรูปอยู่ในซุ้มบริเวณหน้าโรงเรียนและเครื่องบูชา</p> <p>๔.มีพระพุทธรูปอยู่ในซุ้มบริเวณหน้าโรงเรียนมีเครื่องบูชาและให้นักเรียนไหว้ทุกวัน</p>
๓. มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียน	<p>๑.มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียน</p> <p>๒.มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียนอยู่ด้านหน้าในที่ตั้งสมควร</p> <p>๓.มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียนอยู่ด้านหน้าในที่ตั้งสมควร และมีการทำความสะอาด</p> <p>๔. มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียนอยู่ด้านหน้าในที่ตั้งสมควร มีการทำความสะอาดและมีการเคารพพระพุทธรูปเป็นประจำ</p>
๔. มีพระพุทธรูปศาสนสุภายิตวาทะธรรม พระราชดำรัส ติดตามที่ต่างๆ	<p>๑.มีพุทธศาสนสุภายิต วาทะธรรม พระราชดำรัส ติดตามที่ต่าง ๆ</p> <p>๒.มีพุทธศาสนสุภายิต วาทะธรรมพระราชดำรัส ติดตามที่ต่าง ๆและมีการปรับปรุงอยู่เสมอ</p> <p>๓.มีพุทธศาสนสุภายิต วาทะธรรมพระราชดำรัส ติดตามที่ต่าง ๆและมีการปรับปรุง อยู่เสมอโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ</p> <p>๔.มีพุทธศาสนสุภายิต วาทะธรรมพระราชดำรัส ติดตามที่ต่าง ๆและมีการปรับปรุงอยู่เสมอ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำอย่างต่อเนื่อง</p>
๕. มีความสะอาด สงบ ร่มรื่น	<p>๑.มีความสะอาด สงบ ร่มรื่นในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน</p> <p>๒.มีความสะอาด สงบ ร่มรื่นในห้องเรียน บริเวณ โรงเรียน โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓.มีความสะอาด สงบ ร่มรื่นในห้องเรียน บริเวณ โรงเรียน โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและนักเรียนมีส่วนร่วม</p> <p>๔.มีความสะอาด สงบ ร่มรื่นในห้องเรียน บริเวณ โรงเรียน โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและนักเรียนมีส่วนร่วมทุกคน</p>
๖. มีห้องพระพุทธรูปศาสนา หรือ ลานธรรม	<p>๑.มีห้องพระพุทธรูปศาสนา หรือลานธรรม</p> <p>๒.มีห้องพระพุทธรูปศาสนา หรือลานธรรมและมีตารางการใช้</p> <p>๓.มีห้องพระพุทธรูปศาสนา หรือลานธรรมมีตารางการใช้ มีการใช้จริง</p> <p>๔.มีห้องพระพุทธรูปศาสนา หรือลานธรรมมีตารางการใช้ มีการใช้จริง และนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา</p>

๗. ไม่มีสิ่งเสพติด เหล้า บุหรี่ ๑๐๐%	๑.มีสิ่งเสพติด เหล้า บุหรี่ ในโรงเรียนระหว่าง40 -50 % ๒.มีสิ่งเสพติด เหล้า บุหรี่ ในโรงเรียนระหว่าง20 -39 % ๓.มีสิ่งเสพติด เหล้า บุหรี่ ในโรงเรียนระหว่าง10 -19 % ๔. ไม่มีสิ่งเสพติด เหล้า บุหรี่ ในโรงเรียน 100 %
๒.มาตรฐานด้านพฤติกรรม นักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน	
ตัวชี้วัด	แนวปฏิบัติที่ดี
๘.รักษาศิล ๕	๑.ผู้บริหาร ครู นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติได้ ครบ5 ข้อ ๒.ผู้บริหาร ครู นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติได้ ครบ5 ข้อ ๓.ผู้บริหาร ครู นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติได้ ครบ5 ข้อ ๔.ผู้บริหาร ครู นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติได้ ครบ5 ข้อ
๙.ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม	๑.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๑๐. ก่อนรับประทานอาหารจะมีการพิจารณาอาหาร รับประทานอาหารไม่ดั่ง ไม่หก ไม่เหลือ	๑.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๑๑. ประหยัด ออม ถนอมใช้ เงิน และสิ่งของ	๑. นักเรียน ครูและผู้บริหาร ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓. นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๑๒. มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่สิ่งยาก	๑.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.นักเรียน ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ

๓.มาตรฐานด้านกิจกรรมประจำวันพระ	
ตัวชี้วัด	แนวปฏิบัติที่ดี
๑. ใส่เสื้อสีขาวทุกคน	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒. ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓. ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๒. ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๓. รับประทานอาหารมังสวิรัตในมือกลางวัน	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๔. สวดมนต์แปล	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓. ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๔.มาตรฐานด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ	
ตัวชี้วัด	แนวปฏิบัติที่ดี
๑. ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียน	๑.ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียนเป็นบางวัน ๒.ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียนทุกวัน ๓.ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียนทุกวัน แต่นักเรียนนำมาเอง ๔.ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียนทุกวัน และ ปลุกฝังให้นักเรียนไม่ซื้ออาหารขยะนอกโรงเรียน
๒. ไม่คุดำนักเรียน	๑. ครู ผู้บริหาร ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.ครู ผู้บริหาร ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.ครู ผู้บริหาร ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ

๓. ชื่นชมคุณความดีหน้าเสาธงทุกวัน	๑.ปฏิบัติ โดยไม่เต็มใจ ๒. ปฏิบัติ โดยไม่เต็มใจและทำตามคำสั่ง ๓. ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ๔. ปฏิบัติ ด้วยความเต็มใจ เห็นคุณค่า และโน้มน้าวให้นักเรียนทำความดี
๔. โหมโรงเพื่อสะท้อนความรู้สึกเช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี	๑.ปฏิบัติ โดยไม่เต็มใจ ๒. ปฏิบัติโดยไม่เต็มใจและทำตามคำสั่ง ๓. ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ๔. ปฏิบัติ ด้วยความเต็มใจ เห็นคุณค่า และโน้มน้าวให้นักเรียนดี
๕. ครู ผู้บริหาร และนักเรียน มีสมุดบันทึกความดี	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒. ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓. ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๖. ครู ผู้บริหาร และนักเรียนสอบได้ ธรรมะศึกษาคติเป็นอย่างน้อย	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒. ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓. ครู บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๗. บริหารจิต เจริญปัญญา ก่อนการประชุมทุกครั้ง	๑.ครูและปฏิบัติ โดยไม่เต็มใจ ๒. ครูและปฏิบัติ โดยไม่เต็มใจและทำตามคำสั่ง ๓. ครูและปฏิบัติ ด้วยความเต็มใจ ๔. ครูและปฏิบัติ ด้วยความเต็มใจและเห็นคุณค่า
๘. มีพระมาสอนอย่างสม่ำเสมอ	๑.นักเรียนได้เรียนกับพระ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ๒. นักเรียนได้เรียนกับพระ ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓. นักเรียนได้เรียนกับพระ ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔. มีนักเรียนได้เรียนกับพระ ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ

๕.มาตรฐานการเรียนการสอน	
ตัวชี้วัด	แนวปฏิบัติที่ดี
๑. บริหารจิต เจริญปัญญา ก่อนเข้าเรียน เช้า – ป้าย ทั้งครู และนักเรียน	๑.นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.ครูและนักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.ครูและนักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครูและนักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๒. บูรณาการวิถีพุทธทุกกลุ่มสาระและ ในวันสำคัญทางพุทธศาสนา	๑.มีครู ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.มีครูร้อยละ ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.มีครู ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.มีครู ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๓. ครูพานักเรียนทำโครงการคุณธรรม หรือกิจกรรมจิตอาสา สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	๑.มีครู ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.มีครู ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.มีครู ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.มีครู ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๔. ครู ผู้บริหาร และนักเรียนทุกคนไป ปฏิบัติศาสนกิจที่วัดเดือนละ ๑ ครั้ง มี วัดเป็นแหล่งเรียนรู้	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ
๕. ครู ผู้บริหาร และนักเรียนทุกคนเข้า ค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๑.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติ ๒.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 50 -69 ปฏิบัติ ๓.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 70 -89 ปฏิบัติ ๔.ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร้อยละ 90-100 ปฏิบัติ

บทที่ ๔ ตัวชี้วัดโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ : หลักชาวพุทธ

หลักชาวพุทธ

๑. หลักการ

๑. ฝึกแล้วคือเลิศมนุษย์ : ข้าฯ มั่นใจว่า มนุษย์จะประเสริฐเลิศสุด แม้กระทั่งเป็นพุทธะได้ เพราะฝึกตนด้วยสิกขา คือการศึกษา
๒. ใฝ่พุทธคุณเป็นสรณะ : ข้าฯ จะฝึกตนให้มีปัญญา มีความบริสุทธิ์ และมีเมตตากรุณา ตามอย่างองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
๓. ถือธรรมะเป็นใหญ่ : ข้าฯ ถือธรรม คือความจริง ความถูกต้องดีงาม เป็นใหญ่ เป็นเกณฑ์ตัดสิน
๔. สร้างสังคมให้เยี่ยงสังฆะ : ข้าฯ จะสร้างสังคมตั้งแตในบ้าน ให้มีสามัคคี เป็นที่มาเกื้อกูลร่วมกันสร้างสรรค์
๕. สำเร็จด้วยกระทำความดี : ข้าฯ จะสร้างความสำเร็จด้วยการกระทำที่ดีงามของตน โดยพากเพียรอย่างไม่ประมาท

๒. ปฏิบัติการ

ข้าฯ จะนำชีวิต และร่วมนำสังคมประเทศชาติ ไปสู่ความดีงาม และความสุภาพความเจริญ ด้วยการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ก).มีศีลวัตรประจำตน

๑. บุษาบุชณีย์ : มีปกติกราบไหว้ แสดงความเคารพ ต่อพระรัตนตรัยบิดามารดา ครูอาจารย์ และบุคคลที่ควรเคารพ
๒. มีศีลห่างอบาย : สมาทานเบญจศีลให้เป็นนิจศีลคือหลักความประพฤติประจำตัว ไม่มีผิดแม้ด้วยอบายมุข
๓. สาธยายพุทธมนต์ : สวดสาธยายพุทธวจนะหรือบทสวดมนต์ โดยเข้าใจความหมายอย่างน้อย ก่อนนอนทุกวัน
๔. ฝึกฝนจิตด้วยภาวนา : ทำจิตใจให้สงบ ผ่องใส เจริญสมาธิ อันค้ำจุนสติที่ตื่นตัว หนุนปัญญาที่รู้ทั่วชัดเท่าทัน และอธิษฐาน จิตเพื่อจุดหมายที่เป็นกุศล วันละ ๕-๑๐ นาที

ข).เจริญกุศลเนื่องนิตย์

๕. ทำกิจวัตรวันพระ : บำเพ็ญกิจวัตรวันพระ ด้วยการตักบาตร หรือแผ่เมตตา ฟังธรรม หรืออ่านหนังสือธรรม โดยบุคคลที่บ้าน ที่วัด ที่โรงเรียน หรือที่ทำงาน ร่วมกัน ประมาณ ๑๕ นาที
๖. พร้อมสละแบ่งปัน : เก็บออมเงิน และแบ่งมาบำเพ็ญทาน เพื่อบรรเทาทุกข์ เพื่อบูชาคุณ เพื่อสนับสนุนกรรมดี อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
๗. หมั่นทำคุณประโยชน์ : เพิ่มพูนบุญกรรม บำเพ็ญประโยชน์อุทิศแด่พระรัตนตรัย มารดาบิดา ครูอาจารย์ และท่านผู้เป็นบุพการีของสังคมแต่อดีตสืบมา อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
๘. ใฝ่ปราโมทย์ด้วยไปวัด : ไปวัดชมอารามที่รื่นรมย์ และไปร่วมกิจกรรม ทุกวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญของครอบครัว

ก).ทำชีวิตให้งามประณีต

๘. กินอยู่พอดี : ฝึกความรู้จักประมาณในการบริโภคด้วยปัญญาให้กินอยู่พอดี

๑๐. มีชีวิตงดงาม : ปฏิบัติกิจส่วนตน คุณแลของใช้ของตนเอง และทำงานของชีวิต ด้วยตนเอง ทำได้ ทำเป็น อย่างงดงามน่าภูมิใจ

๑๑. ไม่ตามใจจนหลง : ชมรายการบันเทิงวันละไม่เกินกำหนดที่ตกลงกันในบ้าน ไม่มัวสำราญสำราญปล่อยตัว ให้หลงหลงไหลไปตามกระแสสิ่งล่อเร้าชวนละเลิงและมีวันปลอดการบันเทิง อย่างน้อยเดือนละ ๑ วัน

๑๒. มีองค์พระครองใจ: มีสิ่งที่บูชาไว้สักการะประจำตัว เป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงพระคุณของพระรัตนตรัย และตั้งมั่นอยู่ในหลักชาวพุทธด้วยการปฏิบัติ ๓ หมวด ๑๒ ข้อนี้ ข้าพเจ้าเป็นชาวพุทธแท้จริง ที่มั่นใจว่าจะสามารถรักษารธรรมไว้ และร่วมนำโลกไปสู่สันติสุขบุคคลที่ถือปฏิบัติตาม “หลักชาวพุทธ” ดังกล่าวมานี้เป็นผู้มีภูมิธรรมพื้นฐานของชาวพุทธ จึงเป็นชาวพุทธที่แท้จริง สมกับชื่อที่เรียกขานแรกที่สุด พ่อเด็กเกิดมา ลืมตาดูโลก การศึกษาก็เริ่ม ลูกจะเห็นโลกและมองโลกอย่างไรก็อยู่ที่พระพรหม คือพ่อแม่ จะชี้แสดงชักนำไป การศึกษาเดินหน้าไป ดังนั้น ถ้าจะให้แน่จริงและมั่นใจที่สุด การปฏิบัติตามหลักชาวพุทธจึงต้องเริ่มต้นตั้งแต่ที่บ้าน โดยการนำของบูรพาจารย์ คือคุณพ่อคุณแม่ ที่แน่แท้ว่าเป็นครูคนแรกของลูกเมื่อเด็กมาเข้าโรงเรียน คือเริ่มเข้าสู่ระบบการศึกษา ถือว่าเป็นจุดกำหนดในการแสดงความเป็นผู้ศึกษาให้ปรากฏชัดเจนออกมา เท่ากับบอกแจ้งว่าจะตั้งต้นเล่าเรียนศึกษาอย่างจริงจัง ให้สมนามที่เรียกว่าเป็น “นักเรียน” ในขณะที่เริ่มแสดงความเป็นนักเรียนนั้น เด็กก็ควรได้โอกาสที่จะเริ่มแสดงความเป็นชาวพุทธของตนให้ปรากฏชัดเจนออกมาด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อให้กระบวนการของการศึกษาทุกส่วนประสานเกื้อกูลกลมกลืนกัน ดำเนินไปอย่างครบองค์ สมที่จะเรียกว่าเป็นไตรสิกขาเมื่อเด็กมีภูมิธรรมพื้นฐานของชาวพุทธ ด้วยการถือปฏิบัติตามหลักชาวพุทธข้างต้นนี้ ความเป็น “ชาวพุทธ” ของเด็กก็จะเริ่มปรากฏชัดเจนออกมา เป็นนิมิตหมายว่าชีวิตของเธอจะงอกงามก้าวหน้าไปในพัฒนาการแห่งการศึกษา คุณดวงอาทิตย์ที่อุทัยแล้ว ก็จะขึ้นสูงเด่นงามสง่าทอแสงเจิดจ้าให้แสงสว่าง และพลังอันอำนวยความสัมฤทธิ์สมหวังและความรุ่งเรืองทุกประการ และนำโลกไปสู่สันติสุขได้ อย่างแน่นอน

บทที่ ๕ ตัวชี้วัดโรงเรียนวิถีพุทธสัมมาทิฐิ

โรงเรียนวิถีพุทธจากเขตพื้นที่ทั้ง ๒๒๕ เขต ที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๑๗, ๐๐๐ กว่าโรงเรียน ในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ทั้งที่เกี่ยวกับ งานวิชาการ งานเผยแผ่พระพุทธศาสนา งานสอนสาระพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การปรับวิถีชีวิตตามแนววิถีพุทธให้กับเด็กและเยาวชนทั้งในเรื่องของการกิน อยู่ คู่ ฟัง เป็น จึงนับได้ว่า คนและเยาวชนไทยทั้งในระบบโรงเรียนและเด็กทั่วไปจะได้ถูกหล่อหลอมจิตใจ ให้เป็นเด็กดี คิดถูกต้องตามความเป็นจริง ตามการสั่งสอนอบรมของพระภิกษุผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้สอนและอุปถัมภ์ในโรงเรียนต่าง ๆ “โรงเรียนวิถีพุทธ” คือ โรงเรียนระบบปกติทั่วไปที่จัดการศึกษาตามหลักคำสอน ของพระพุทธเจ้าเข้ามาใช้หรือประยุกต์ โดยดำเนินตามมรรค ซึ่งเป็นวิถีแห่งการดำเนินชีวิตในพระพุทธศาสนา ที่แปลว่าทางอันประเสริฐ มีองค์ประกอบ ๘ ประการ มีสัมมาทิฐิ เป็นต้น สรุปลงตรงกับไตรสิกขา อย่างบูรณาการ อันได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้ง ๔ ด้านไปพร้อมกันได้แก่ ทางกาย สังคม จิต และสติปัญญา มีเป้าหมายแบบบูรณาการ คือนอกจากความเป็นคนเก่ง ดีและมีมีความสุขด้วยการปฏิรูปการศึกษาอย่างบูรณาการนี้ประการแรก คือการยอมรับและจัดดำเนินการ ให้การพัฒนาคนเป็นแกน และเป็นฐานของการพัฒนาทุกอย่าง ทุกเรื่อง และทุกรูปแบบ คือเรื่องของชีวิตทั้งหมดที่ต้องศึกษา- เรียนรู้ ประการที่สองเน้นความสำคัญของชีวิตช่วงแรกแห่งการเรียนรู้- เลี้ยงดูในครอบครัว สามคือเอื้อต่อการพัฒนาประชาธิปไตย สี่ คือช่วยแก้ปัญหาของระบบแข่งขันด้วย โดยพัฒนาให้คนมีความสามารถถึงขั้นที่จะนำประเทศชาติขึ้นไปเหนือการแข่งขัน และนำโลกสู่สันติสุข ห้า พัฒนาคณะให้มีการศึกษาที่ดี มีปัญญาที่จะปรับตัว รับข้อมูลข่าวสาร และใช้ความรู้ หก เป็นเครื่องมือที่จะพัฒนามนุษย์ให้สามารถประสานประโยชน์ ๗ ด้าน ชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม มีจุดหมายที่ว่า “ให้มนุษย์มีชีวิตที่ดีงาม ในสังคมที่มีสันติสุขในโลกที่รื่นรมย์น่าอยู่อาศัย” มีระบบการบริหารการศึกษาที่ โปร่งใส การมีเจ้าภาพรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมการเรียนการสอน บรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ การจัดการมุ่งให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้และพัฒนาชีวิตโดยผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงหาปัญญา และมีเมตตาเป็นฐานการดำเนินชีวิต โรงเรียนวิถีพุทธจึงเป็นโรงเรียนที่นำวิถีวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่แต่เดิมมา มุ่งเน้นให้ผู้ศึกษาเข้าใจชีวิตแท้จริงและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยอาศัยระบบการศึกษาตามหลักพุทธธรรม

บทที่ ๖ แผนการยกระดับโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำ รุ่นที่ ๔ ประจำปี ๒๕๕๖

*****

ชื่อโรงเรียน.....สังกัด สพป./สพม.....เขต.....จังหวัด.....

ที่ตั้ง.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์(ร.ร.)..... โทรสาร..... Web site.....

ครู-บุคลากร จำนวน.....คน นักเรียน จำนวน.....คน เปิดทำการเรียนการสอนระดับชั้น.....

ชื่อผู้บริหาร..... โทรศัพท์ (มือถือ).....

E-Mail.....

ชื่อผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์ (มือถือ).....

E-Mail.....

ชื่อผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์ (มือถือ).....

E-Mail.....

ชื่อผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์ (มือถือ).....

E-Mail.....

๑. วิสัยทัศน์ของโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำ

.....
.....

๒.

เอกลักษณ์ของโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำ

.....
.....

๓. อัตลักษณ์ของโรงเรียนวิถิพุทธชั้นนำ

.....
.....

๔. โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป

๑.๑ ชื่อโครงการ/กิจกรรม

.....

๑.๒ แนวทางดำเนินการ

.....
.....

.....
.....

๑.๓ งบประมาณ

.....
.....

๑.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....
.....

๒.๑ ชื่อโครงการ/กิจกรรม

.....

๒.๒ แนวทางดำเนินการ

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๓ งบประมาณ

.....

.....

๒.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

๓.๑ ชื่อโครงการ/กิจกรรม

.....

๓.๒ แนวทางดำเนินการ

.....

.....

.....

.....

๓.๓ งบประมาณ

.....

.....

๓.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ
โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ 4 ประจำปี 2556

วันที่ 16 – 19 กันยายน 2556 ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จ.พระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ   ( ) ชาย   ( ) หญิง
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 ประสบการณ์การบริหารโรงเรียน..... ปี
       และ / หรือ ประสบการณ์ในการทำงานโรงเรียนวิถีพุทธ..... ปี
- 1.4 การศึกษาระดับ   ( )ปริญญาตรี   ( )ปริญญาโท   ( )ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ประเด็นการประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
	ด้านเนื้อหา					
1.	หัวข้อที่อบรมเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของท่าน					
2.	จำนวนชั่วโมงในการอบรมมีความเหมาะสม					
3.	เนื้อหาในเอกสารประกอบการอบรมเหมาะสม					
4.	ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง					
5.	เอกสารอื่นๆประกอบการอบรมครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตร					
	การจัดอบรม					
6.	สื่อและอุปกรณ์การอบรมที่ใช้เหมาะสม					
7.	สภาพบรรยากาศโดยรวมของสถานที่อบรมมีความเหมาะสม					
8.	วิทยากรให้ความรู้/ตอบปัญหาต่างๆ ได้ชัดเจน					
9.	ช่วงเวลาในการจัดอบรมมีความเหมาะสม					
10.	การประชาสัมพันธ์โครงการเป็นไปอย่างทั่วถึงและทันเวลา					
11.	ท่านได้รับความสะดวกในเรื่องการติดต่อสอบถามข้อมูล					
12.	ท่านได้รับประโยชน์จากการอบรมในครั้งนี้					
13.	โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมครั้งนี้ระดับใด					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

*****ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อมูล*****

บันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

กำหนดการ

งานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา
ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ อาคารหอประชุม มวก. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

*****

วันอังคาร ที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๖ เทศน์มหาชาติ เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระสังฆราช

เวลา ๐๘.๒๕ น. พิธีอัญเชิญไทยธรรมกัณฑ์เทศน์ แห่งพระเวส จากพระบรมราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระปิยมหาราช ด้านหน้ามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เข้าสู่อาคารหอประชุม มวก.

เวลา ๐๙.๒๕ น. พิธีเปิดงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน ด้านพระพุทธศาสนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหา
สังฆปริณายก ด้วยกิจกรรมเทศน์มหาชาติ

- พระพรหมบัณฑิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประธานในพิธีเดินทางมาถึง ห้องประชุม มวก.
- จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- พระวิสุทธิภัทรธาดา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร กล่าวถวายรายงาน
- อธิการบดี กล่าวธรรมกถาให้โอวาทเปิดงาน
- อธิการบดี จุด เทียน บูชาพระธรรม
- พระราชธรรมวาที พระมหาจรรูวัฒน์ จรณชฺโม องค์แสดงพระธรรมเทศนาขึ้นสู่ธรรมาสน์
- พิธีกรอาราธนาศีล/สมาทานศีล
- เจ้าภาพกัณฑ์เทศน์มหาชาติ จุดธูป เทียนบูชาธรรมประจำกัณฑ์
- เริ่มแสดงพระธรรมเทศนา “เทศน์มหาชาติประยุกต์” (ตอนที่ ๑)
- เจ้าภาพกัณฑ์เทศน์แต่ละกัณฑ์ ถวายกัณฑ์เทศน์แด่พระสงฆ์ ๑๑ รูป
- กรวดน้ำ รับพร
- ถวายภัตตาหารเพล/เลี้ยงรับรองอาหารคณะเจ้าภาพและผู้มาร่วมงาน

เวลา ๑๓.๐๐ น. เริ่มแสดงพระธรรมเทศนา (ตอนที่ ๒) จนถึง ๑๖.๐๐ น.

- เทศน์มหาชาติประยุกต์ สนุกกับตัวละครสะท้อนคุณธรรม
- แสดงพระธรรมเทศนาโดยพระมหาจรรูวัฒน์ จรณชฺโม พระปลัด โสภณ สุชีโร
- แสดงละคร โดย คณะการแสดงมงกุฎเพชร
- เจ้าภาพกัณฑ์เทศน์ ถวายไทยธรรม
- กรวดน้ำ รับพร เป็นอันเสร็จพิธี

เวลา ๑๔.๐๐ น. ลงทะเบียนการประกวดแข่งขันกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา

- ณ อาคารหอประชุม มวก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ชมนิทรรศการเพื่อการเรียนรู้
- ฟังเทศน์มหาชาติ
- เข้าสู่ที่พัก

เวลา ๑๗.๐๐ น. รับประทานอาหาร

เวลา ๑๘.๐๐ น. นักเรียนผู้ประกวดแข่งขันกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา

พร้อมกัน ณ ห้องประชุมอาคารหอประชุม มวก.

- ประธานสงฆ์จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- นำทำวัตรเย็น/เจริญจิตภาวนา
- ชม Presentation สรุปบรรยายการประกวดการแข่งขัน รอบจังหวัด และรอบคณะภาคสงฆ์
- ชมการแสดง
- ปฐมนิเทศ กำหนดการประกวดแข่งขันกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา ค้นหา Best Practices ในแต่ละกิจกรรม

เวลา ๒๑.๐๐ น. พักผ่อน

วันพุธ ที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๖ ประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา รอบชิงชนะเลิศ

เวลา ๐๖.๓๐ น. ถวายภัตตาหารเช้า/รับประทานอาหาร

เวลา ๐๗.๓๐ น. ผู้เข้าประกวดทุกกิจกรรม ลงทะเบียน รับบัตรคิว ณ อาคารหอประชุม มวก

เวลา ๐๘.๐๐ น. พร้อมกัน ภายในห้องประชุม มวก

- พระวิสุทธิกัทรชาดา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย
- พระครูปลัดสุวัฒนบัณฑิตคุณ กล่าวรายงาน
- ประธานให้โอวาท เปิดการประกวดแข่งขัน
- เริ่มการประกวดการแข่งขันพร้อมกันทุกกิจกรรม

เวลา ๑๑.๓๐ น. พัก ถวายภัตตาหารเพล/รับประทานอาหาร

เวลา ๑๒.๓๐ น. ชมการแสดง

เริ่มประกวดการแข่งขัน

เวลา ๑๓.๐๐ น. รับประทานอาหาร

เวลา ๑๔.๐๐ น. ชมการแสดง

เริ่มการแข่งขัน

เวลา ๒๐.๐๐ น. ชมการแสดง

เวลา ๒๑.๐๐ น. พักผ่อน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๖ เจริญจิตภาวนา และมอบรางวัลพระราชนาน

เวลา ๐๖.๐๐ น. พระสงฆ์ ครู นักเรียน ทำวัตรเช้า ปฏิบัติธรรมพร้อมกัน ณ ห้องประชุม มวก.

เวลา ๐๗.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเช้า/รับประทานอาหาร

เวลา ๐๘.๐๐ น. พิธีเจริญพระพุทธมนต์และจิตภาวนาถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระสังฆราช พระสงฆ์ ครู นักเรียน พร้อมกันภายในห้องประชุม มวก เจริญพระพุทธมนต์ธรรมจักรกัปปวัตตสูตร เจริญจิตภาวนา ถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระสังฆราช

เวลา ๐๘.๓๐ น. เข้าสู่บรรยากาศรับฟังผลการตัดสินจากคณะกรรมการหน้าเวที ห้องประชุม มวก

- ชม Presentation สรุปบรรยากาศของงาน
- ประเมิน สัมภาษณ์ การเข้าร่วมกิจกรรม

เวลา ๑๐.๐๐ น. พิธีมอบรางวัลและทุนการศึกษา

- ประธานสงฆ์ จุฑธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย
- ประธานคณะกรรมการจัดงาน กล่าวถวายรายงาน
- พิธีกร ประกาศผลผู้ชนะเลิศ/รองชนะเลิศ/แต่ละประเภท ได้รับรางวัล
- โล่พระราชทาน จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- โล่ประทาน จากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
- โล่ประทาน จากสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า มงคลาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
- โล่จากนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
- โล่ชมเชย จากพระพรหมบัณฑิต อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- โล่พระสอนศีลธรรมดีเด่นประจำจังหวัด
- โล่โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ ๔
- ประธานในพิธีให้อวาท
- ถ่ายรูปภาพกัน เป็นอันเสร็จพิธี

เวลา ๑๑.๓๐ น. พัก ถวายภัตตาหารเพล/รับประทานอาหาร
เดินทางกลับ

*****

หมายเหตุ

ในงานทั้ง ๓ วัน มีการแสดงนิทรรศการเพื่อการเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชาวพุทธ สนุก ได้สาระ จากโรงเรียนและสถาบันต่างๆ อย่างหลากหลาย

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ 4 ระหว่างวันที่ 16 – 19 กันยายน 2556 ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ว/ด/ป	05.00 - 07.00	07.30 - 08.30	08.30 - 09.00	11.30 - 13.00	13.00 - 14.30	14.45 - 17.30	18.00 - 19.00	19.30 - 21.00 น.
16 ก.ย. 56	ปฏิบัติธรรม ยามเช้า	เข้าร่วมพิธีเปิดงานมหกรรมฯ ณ หอประชุม มวก.	พิธีเปิด ตึกทำกิจกรรมจิตอาสา ชาวพุทธ (สถานีการเรียนรู้)	ลงทะเบียน รับเอกสาร	ปฐมมทัศน์เรื่องความเข้าใจ ชีวิตที่ระส่ำระสาย	พบทบทวนอดีต มองปัจจุบัน สรรคส์สร้างอนาคต (Post-it) ทีมวิทยากร สทฐ./มจร.	ปฏิบัติธรรม ยามเย็น	ปฏิบัติธรรม ยามเย็น
17 ก.ย. 56	ปฏิบัติธรรม ยามเช้า	เติมเต็มให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนความคิด จิตวิทยาเชิงบวก (Neohumanist) รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมมชยกุล	เติมเต็มให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนความคิด จิตวิทยาเชิงบวก (Neohumanist) รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมมชยกุล	จุดประกายกลียุคโลก รศ.ดร.สมอง (world cafe) ทีมวิทยากร สทฐ./มจร.	เติมเต็มให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนความคิด จิตวิทยาเชิงบวก (Neohumanist) (ต่อ) รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมมชยกุล	สนธิสัญญา (สรุป) กิจกรรม world cafe ทีมวิทยากร สทฐ./มจร.	ปฏิบัติธรรม ยามเย็น	ปฏิบัติธรรม ยามเย็น
18 ก.ย. 56	ปฏิบัติธรรม ยามเช้า	พิธีเปิด	เติมเต็มให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนความคิด จิตวิทยาเชิงบวก (Neohumanist) รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมมชยกุล	เติมเต็มให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนความคิด จิตวิทยาเชิงบวก (Neohumanist) รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมมชยกุล	เติมเต็มให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนความคิด จิตวิทยาเชิงบวก (Neohumanist) (ต่อ) รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมมชยกุล	MOU การยกระดับโรงเรียน วิถีพุทธ	ปฏิบัติธรรม ยามเย็น	ปฏิบัติธรรม ยามเย็น
19 ก.ย. 56	ปฏิบัติธรรม ยามเช้า	รับมอบทุนพัฒนาและเกียรติบัตร	พิธีปิด	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ				

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

1. ผู้เข้าร่วมประชุมคือผู้บริหารโรงเรียน
2. กรุณานำหนังสือเดินทางกลับคืนโดยพร้อม
3. กรุณานำของใช้ส่วนตัวเช่น ผ้าเช็ดตัว สบู่ ไข่ไก่ ยาสีฟัน ฯลฯ
4. พิธีรับประทาน อาหารว่าง เวลา 14.30-14.45 น. อาหารเช้า 07.30 น. อาหารกลางวัน 11.30 น. อาหารเย็น 18.00 น.

สิ่งที่โรงเรียนต้องเตรียมมาด้วย :

1. แผ่นป้ายนิเทศการโรงเรียน ขนาด 65 ซม. X 240 ซม. จำนวน 1 แผ่น โดยให้โรงเรียนเลือก Best Practices ที่ดีที่สุดของโรงเรียน จากตัวชี้วัดที่ 29 ประการ มาเพียง 1 ตัวชี้วัดมานำเสนอในแผ่นป้ายนิเทศการ
2. แผ่นป้ายนิเทศที่นำเสนอสรุปเนื้อหาโรงเรียนวิถีพุทธ ประมาณ 300 แผ่น

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๔๓๑/๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา

ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

*****

เพื่อให้การจัดงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนาฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๖ ณ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการจัดงานมหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนา ฉลองพระชันษา ๑๐๐ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประกอบด้วย

คณะกรรมการที่ปรึกษา

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์	พระธรรมสุธี	พระพรหมบัณฑิต
พระธรรมปริยัติโมลี	พระธรรมปริยัติเวที	พระธรรมโมลี
พระเทพปัญญาสุธี	พระเทพรัตนนกร	นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล
นายจาตุรนต์ ฉายแสง	นายวิทยา บุรณศิริ	นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล
นายวิทยา ศิววงศ์	นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล	ศ.พิเศษจ่านงค์ ทองประเสริฐ
คุณหญิงสมปอง วรรณิสสร	นายแพทย์รัชมี วรรณิสสร	เลขาธิการ กพฐ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

พระวิสุทธิภัทรธาดา	ประธาน
พระศรีคัมภีร์ญาณ	รองประธาน
พระสุวรรณเมธาภรณ์	รองประธาน
พระเมธีธรรมจารย์	รองประธาน
พระครูปลัดสุวัฒนวิจิตรคุณ	รองประธาน
ศศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	รองประธาน
พระราชรัตนาลงกรณ์	กรรมการ
พระครูโฆสิตปริยัตยาภรณ์	กรรมการ
พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต	กรรมการ
พระสุธีวรญาณ	กรรมการ
พระเมธีธรรมมาลังการ	กรรมการ
พระครูสารกิจโกศล	กรรมการ
พระราชวิริยาภรณ์	กรรมการ
พระเทพปริยัติเมธี	กรรมการ
พระราชวรมนี	กรรมการ
พระสุธีธรรมมานูวัตร	กรรมการ
พระครูปลัดमारุต วรรณกุล	กรรมการ
พระมหาขวัญชัย กิตติปาโล	กรรมการ
พระครูปริยัติกิตติธารัง	กรรมการ
พระครูปริยัติรัตนกร	กรรมการ
พระศรีวิสุทธิคุณ	กรรมการ
พระครูบวรสิกขการ	กรรมการ
พระมหาสุทิตย์ อากาศโร	กรรมการ
พระมหาหรรษา ธรรมหาโส	กรรมการ
พระมหาภริฐภรณ์ อัสมาลี	กรรมการ
พระมหาบรรณชัย ชยวณฺโณ	กรรมการ
พระครูสิริสุตานุยุต	กรรมการ
พระศรีรัตนมนี	กรรมการ
พระมหาวิเชียร วชิรธมฺโม	กรรมการ
พระเทพพิพัฒน์ภรณ์	กรรมการ
พระมหาบัณฑิต ปณฺฑิตญาโณ	กรรมการ
พระมหาปราโมทย์ ปโมทิตโต	กรรมการ
พระมหาเทพรัตน์ อริยวโส	กรรมการ

พระมหาทองคำ จิตเปโม	กรรมการ
พระมหาศรีทนต์ สมาจาโร	กรรมการ
นายวิชชัย สมอเนื้อ	กรรมการ
นายสรายุทธ อุดม	กรรมการ
พระครูปลัดสุวัฒนบัณฑิตคุณ	กรรมการและเลขานุการ
พระมหาเด่นพงษ์ พุทธกรกิจโต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
พระมหาวิชาญ สุวิชาโน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
พระมหาสุภชัย ปิยชมมชโย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
พระมหาพุทธศักดิ์ ฐานิสฺสโร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
พระมหานิรุต มนฺตภาณี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
พระสุนทรกมล มณีโชโต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายจัดสถานที่

พระมหาไพรัชน์ ธรรมทีโป	ประธาน
พระมหาดำรง สิริคุตโต	รองประธาน
พระมหาสุกรี สุจิตโต	รองประธาน
พระครูพิศาลสรวิมล	คณะทำงาน
พระมหาอุทัย พลโทโว	คณะทำงาน
พระมหาพุทธศักดิ์ ฐานิสฺสโร	คณะทำงานและเลขานุการ
นายเรืองยศ หวังสุขใจ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายจัดนิทรรศการ

พระมหาหรรษา ธรรมหาโส	ประธาน
พระครูวินัยธรสมุทฺธ ถาวรธมฺโม	รองประธาน
พระมหาสุทัศน์ ติสฺสรวาทิ	รองประธาน
พระมหาสาธิต สาธิตโต	คณะทำงาน
นางสาววันเพ็ญ สุจิตโต	คณะทำงาน
ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข	คณะทำงาน
นางสาวอัมพร หุตะสิทธิ์	คณะทำงาน
นางเกษกัญญา อนุกุล	คณะทำงาน
นางสาววาสนา กรเกตุ	คณะทำงาน
พระมหาสุเทพ สุปญฺจโต	คณะทำงานและเลขานุการ
นายพีรวัฒน์ ชัยสุข	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายจัดเทศน์มหาชาติ

พระเมธีธรรมอาจารย์	ประธาน
พระมหาโชวี ทสฺสนีโย	รองประธาน
พระมหาบุญชู เขมจารี	รองประธาน
พระมหาไพเราะ ฐิตสีโล	คณะทำงาน
พระมหาดำรง สิริคุตโต	คณะทำงาน
พระครูอุปถัมภ์สุตคุณ	คณะทำงาน
พระธวัชชัย ถาวรธมฺโม	คณะทำงาน
พระมหาเด่นพงษ์ พุทธภักขิโต	คณะทำงาน
นายกสมาคมศิษย์เก่ามหาจุฬา	คณะทำงาน
ผู้จัดการโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	คณะทำงาน
ผู้จัดการมหาจุฬาบรรณาการ	คณะทำงาน
ผู้จัดการอาคารรับรองอาคันตุกะ ๕๒ ปี ปัญญานันท์	คณะทำงาน
พระมหามหาเมธา จันทสาโร	คณะทำงาน
พระมหาอุทัย พลเทโว	คณะทำงาน
พระครูปลัดถิรธมฺม ธิรธมฺโม	คณะทำงาน
พระนิคม ขมจิตฺโต	คณะทำงาน
พระแสงสุรี ธีรภทฺโท	คณะทำงาน
พระมหาบุญเลิศ ยสวฑฺฒโน	คณะทำงาน
พระมหาบุญยืน ญาณโสภโณ	คณะทำงาน
พระสุธีรวรรมย์ ธีรานนฺโท	คณะทำงาน
พระพิชิต วิชิตวโร	คณะทำงาน
พระมหาอนุชา กาญจนโน	คณะทำงาน
พระนพดล สุมงฺคโล	คณะทำงาน
พระคมสันต์ วรรณโณ	คณะทำงาน
พระมหาสุชาติ จันทสาโร	คณะทำงาน
พระวิษณุกร ติสรโณ	คณะทำงาน
พระสิม สงฆโมทโก	คณะทำงาน
พระกุศลสิน สุนทรสิริ	คณะทำงาน
พระโกมิน จันทาโก	คณะทำงาน
พระมหาสมเกียรติ ยุตฺติโก	คณะทำงาน
พระพนมพร คุณวโร	คณะทำงาน
พระสมุห์ชนพล กิตฺติธโร	คณะทำงาน
พระมหาชัยวุฒิ ชยวฑฺฒโน	คณะทำงาน

พระจวน สิริวฑฒโก	คณะทำงาน
พระศรีรัตน์ สิริรัตนโน	คณะทำงาน
พระมหาพงษ์ศักดิ์ เขมปญโญ	คณะทำงาน
พระอภินันท์ อภินนุโท	คณะทำงาน
พระมหากันยา พึ่งรูป	คณะทำงาน
พระมหาวินชัย นาดสีโล	คณะทำงาน
พระมหาชงฉาน สิกขเมธี	คณะทำงาน
พระกิตติภูมิ วชิรกิตติโก	คณะทำงาน
พระสิทธิชนม์ สัทธิปญญาธิวิโส	คณะทำงาน
พระนราวิษณุ นราธิโป	คณะทำงาน
พระวรุตม จรุชมโม	คณะทำงาน
พระสุกิจจ์ สุจิน โณ	คณะทำงาน
พระสุรินทร์ สุรินโท	คณะทำงาน
พระบุญหลาย ปวโร	คณะทำงาน
พระคำเงิน สารโท	คณะทำงาน
พระวินิช ชาคโร	คณะทำงาน
พระรัตน์ะ จันทะลिया	คณะทำงาน
พระสุภชัย สีส้วโร	คณะทำงาน
พระกฤษดา ไซติวโร	คณะทำงาน
พระจิราวุฒิ จันทร์ตรี	คณะทำงาน
สามเณร วุฒิพงษ์ สารวัน	คณะทำงาน
สามเณรอดิพันธ์ คงตระการ	คณะทำงาน
สามเณรสิระพงษ์ เชษฐชัยอมรกุล	คณะทำงาน
สามเณรมนตรี ธนภัทรวิลาส	คณะทำงาน
สามเณรเจษฎา อุตะมะชะ	คณะทำงาน
สามเณรพิศาล ถึงแสง	คณะทำงาน
สามเณรกิตติวีรวัฒน์ กาละศรี	คณะทำงาน
สามเณรนิรันดร์ ถินคำเชิด	คณะทำงาน
สามเณรทงศักดิ์ สมบุญ	คณะทำงาน
สามเณรสมรัักษ์ โคนาบาล	คณะทำงาน
สามเณรพิทักษ์ อัครราช	คณะทำงาน
สามเณรพงศธร คลังสอน	คณะทำงาน
สามเณรอานนท์ นวลป็อง	คณะทำงาน
สามเณรศักดิ์อรุณ ลุจิตร	คณะทำงาน

สามเณรวรชกาญจน์ บุญกิจ	คณะทำงาน
สามเณรภูมิภัทร สิริจันทกุล	คณะทำงาน
สามเณรทรงศนะ พันธุ์สมบูรณ์	คณะทำงาน
สามเณรวรวิทย์ บุญแสน	คณะทำงาน
นายหัตถ์กรรณ์ แก่นท้าว	คณะทำงาน
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร (นางจินตนา ทับทิมทอง)	คณะทำงาน
นายกเทศมนตรีตำบลลำตาเสา (นางสมศรี ตันจรรักษ์)	คณะทำงาน
นายกเทศมนตรีตำบลเชียงรากน้อย (นายเวียง นัยสิทธิ์)	คณะทำงาน
นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม ปลัด อบต.ลำไทร	คณะทำงาน
นายอิทธิกร ทับทิมทอง กำนันตำบลลำไทร	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงรากน้อย (นายไพศาล กาวิสินธุ์)	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกุฎีประสิทธิ์ (นายอำนาจ บุญรอด)	คณะทำงาน
นายนิรุทธ์ การะเกศ	คณะทำงาน
นายอริยะ แสนยศ	คณะทำงาน
นายภูมิกร ภูมิมี	คณะทำงาน
นายบารมี นนทพัลละ	คณะทำงาน
นางสาวนรินทร์รัตน์ เจริญการ	คณะทำงาน
นางสาวปิยะนุช อรบุตร	คณะทำงาน
นายสัจจา กิจเวช	คณะทำงาน
นายภัทรกิตติ์ สมบูรณ์	คณะทำงาน
นางสาวภัทราวดี บุญมีป้อม	คณะทำงาน
นางสาวอรอนงค์ ตอนไถย	คณะทำงาน
นางสาวอริสา อามอ	คณะทำงาน
นางสาววิภาวรรณ รวมพล	คณะทำงาน
นางสาวน้ำทิพย์ สิทธิ	คณะทำงาน
นางสาวบุญนำ น้อยมณี	คณะทำงาน
นายปัญญาพงศ์ ทรงรัฐ	คณะทำงาน
นายไกรวิทย์ ศรีวัง	คณะทำงาน
นายอำเภอไพร หินซุย	คณะทำงาน
นายพงษ์นรินทร์ บุญเรือง	คณะทำงาน
นายพิชัย ไพรมหานิยม	คณะทำงาน
นางสาวอันลิดา ผุยถึง	คณะทำงาน
คุณชมชื่น เกษาภรณ์	คณะทำงาน
คุณวรรณณา แซ่ฮ้อย	คณะทำงาน

นางทองอิน คำพะาะ	คณะทำงาน
นางลออ แหวนทอง	คณะทำงาน
นางละเอียด แก้วกำพล	คณะทำงาน
นางสาวนิรัชฌา ช่อกลาง	คณะทำงาน
นางลำไย คุ้มศาสตรา	คณะทำงาน
นางเบญจมาศ ฉายแสง	คณะทำงาน
นายปฏิพล บัวเป็ง	คณะทำงาน
นางบรรจบ บุญยะบุรณ์	คณะทำงาน
นางอวยพร คำปาสังข์	คณะทำงาน
นางสุวรรณี รุจิวรรณ	คณะทำงาน
นางนันทยา ขวัญเฟือก	คณะทำงาน
นางเนาวรัตน์ เฟื่องแก้ว	คณะทำงาน
นางสุรวิยา ชมสมุทร	คณะทำงาน
นางไพรินทร์ ชื้อตรง	คณะทำงาน
นางประนอม เกื้อนศรีจันทร์	คณะทำงาน
นางสาววิศรา คำมา	คณะทำงาน
นางรำพรรณ ชื้อตรง	คณะทำงาน
นายก้องภพ เล็กยิ้ม	คณะทำงาน
นางสาวสุจิตรา ประดับนาค	คณะทำงาน
นางอิศเรศ เล็กยิ้ม	คณะทำงาน
นางสวรรรยา ศรีภาค	คณะทำงาน
นางบัวลอย โพธิ์ขาว	คณะทำงาน
นางสาววรรณรัตน์ เรืองใจ	คณะทำงาน
นางแสงเทียน เพยกลาง	คณะทำงาน
นางจวน สุ่มมัจฉา	คณะทำงาน
นายชัชชัย เรืองใจ	คณะทำงาน
นางสุนทรีย์ ล้ออร่าม	คณะทำงาน
นางสุวรรณี รุจิวรรณ	คณะทำงาน
นายสมหมาย ศักดิ์สัมพงษ์	คณะทำงาน
นางวราภรณ์ พวงสันเทียะ	คณะทำงาน
นางสาวธิดารัตน์ ล้ออร่าม	คณะทำงาน
นางวราภรณ์ กุหลาบฉ่ำ	คณะทำงาน
นางศิริลักษณ์ กตัญญู	คณะทำงาน
นางมาลี รุจิวรรณ	คณะทำงาน

นางเสมอ พวงสันเทียะ	คณะทำงาน
นางจินตภาณี แพงหลวง	คณะทำงาน
นางมาลี สุดสะอาด	คณะทำงาน
นางผ่องศรี พันธุ์คำเจียก	คณะทำงาน
นางจุฑารัตน์ ภูปาน	คณะทำงาน
นางชะจอน ฉิมพลี	คณะทำงาน
นางจินตนา เพชรประเสริฐ	คณะทำงาน
นางกรรณิการ์ คำสม	คณะทำงาน
นางดวงกมล แหวนทอง	คณะทำงาน
นางแสงเดือน ตันตระกูล	คณะทำงาน
นายพีรวัฒน์ คำสม	คณะทำงาน
นายวันชัย คำสม	คณะทำงาน
นางวริษฐา เฟื่องแก้ว	คณะทำงาน
นางลำควน หงษา	คณะทำงาน
นางจำเนียร บัวเป็ง	คณะทำงาน
นางสาวกชกร คำสม	คณะทำงาน
นางประคอง ศรีจันนนท์	คณะทำงาน
นางสาวประภัสสร แสงจันทร์	คณะทำงาน
นายณัฐพล คำสม	คณะทำงาน
นางฉลอง เปรมจิตร	คณะทำงาน
นายนครินทร์ สารินุตร	คณะทำงาน
นางหนูพิศ ทุมสิงห์	คณะทำงาน
นางสงวน ผาสุกิจ	คณะทำงาน
นางจำปี ฐูปหอม	คณะทำงาน
นางกิมลิ่ง อุ่นแก้ว	คณะทำงาน
นางสวย แสนบูรณ	คณะทำงาน
นางสาวภาวตรี หงษา	คณะทำงาน
นางจันทร์ บุญทะเล	คณะทำงาน
นายทรงธรรม ยอดเกษตร	คณะทำงาน
นางมยุรี สังข์บุญชู	คณะทำงาน
นางอนงค์ ยอดเกษตร	คณะทำงาน
นางยุวดี โพธิ์สันเทียะ	คณะทำงาน
นายพรพัฒน์ มังกลพลัง	คณะทำงาน
นางสว่าง นพขำ	คณะทำงาน

นางบุญนำ ปลื้มสิงห์	คณะทำงาน
นางอาภรณ์ หนองถัน	คณะทำงาน
นางอัมพรทิพย์ ชันอ้าย	คณะทำงาน
นายเชาว์ หนองถัน	คณะทำงาน
นางรัชชนก ฆารฤทธิ	คณะทำงาน
นางประจี รุจิวรรณ	คณะทำงาน
นางรุ่งระวี สารีบุตร	คณะทำงาน
นางอรรรารศมี สุขสุแพทย์	คณะทำงาน
นางมาลี รุจิวรรณ	คณะทำงาน
นางสาวพรชิตา หนองถัน	คณะทำงาน
นายสมควร บัวเขียว	คณะทำงาน
นางสายหยุด เข้มขวน	คณะทำงาน
นางกานา แหวนวงษ์	คณะทำงาน
นางช่อลัดดา แหวนทอง	คณะทำงาน
นางกาญจนา ม่วงน้อย	คณะทำงาน
นางเสาวนีย์ หนองจัน	คณะทำงาน
นางนิต ปาลียะ	คณะทำงาน
นางตี๋ พันธุ์จำปี	คณะทำงาน
พระมหาศุภชัย ปิยชมุชโย	คณะทำงานและเลขานุการ
พระครูปลัดธีรธัมม ธีรธมฺโม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายจัดการประกวดกิจกรรม

พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต	ประธาน
พระครูโสภณพุทธศาสตร์	รองประธาน
พระมหาสาธิต สาธิโต	รองประธาน
พระกิตติวรประสาทรณ	คณะทำงาน
พระวัชชัย ถาวรธมฺโม	คณะทำงาน
พระครูสุธีปัญญาวุธ	คณะทำงาน
พระครูขันตกิจจานุกุล	คณะทำงาน
พระมหาชูศักดิ์ จิรสกโก	คณะทำงาน
พระมหาสุริยา ฐิตเมธี	คณะทำงาน
พระมหาเชิดชัย กตปุญฺโญ	คณะทำงาน
พระครูสุททธิกิจจาทร	คณะทำงาน
พระครูศรีวรกิจจารักษ์	คณะทำงาน

พระมหามานิต จารุณ โณ	คณะทำงาน
พระครูสิงหนักคณาทร	คณะทำงาน
พระมหาสุวัฒน์ สุวฑฒ โณ	คณะทำงาน
พระครูศรีรัตนากิรัต	คณะทำงาน
พระมหาวิชัย ปภสฺสโร	คณะทำงาน
พระครูศรีรัตนศีรกิจ	คณะทำงาน
พระครูปริยัติธรรมกิจ	คณะทำงาน
พระมหาชัยชนะ จนฺทสโม	คณะทำงาน
พระมหาชูศักดิ์ ชุตินฺ โณ	คณะทำงาน
พระครูบวรศีลวัฒน์	คณะทำงาน
พระครูธรรมวงค์วารานุกูล	คณะทำงาน
พระครูวิธานธรรมสุนทร	คณะทำงาน
พระครูสุธีเจติยานุกูล	คณะทำงาน
พระศรีธวัชเมธี	คณะทำงาน
พระครูสิริสารนิวิฐ	คณะทำงาน
พระมหาเกรียงไกร ภูริวฑฒโก	คณะทำงาน
พระมหาปัญญา ปญญาวโร	คณะทำงาน
พระครูปลัดศีลวัฒน์	คณะทำงาน
พระครูปลัดอากม สุมงฺคโล	คณะทำงาน
พระมหาจรรุพงษ์ จารุวิโส	คณะทำงาน
พระมหาวัชรพงษ์ วชิรเสฏฺฐโณ	คณะทำงาน
พระมหาสุชาติ ทุมมพโล	คณะทำงาน
พระมหาสมชัย สิทธิเมธี	คณะทำงาน
พระสุนทรกมล มณีโชโต	คณะทำงาน
ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข	คณะทำงาน
นายพรพงษ์ ช้างสอน	คณะทำงาน
พระครูปลัดสุวัฒนบัณฑิตคุณ	คณะทำงานและเลขานุการ
พระมหานิรุต มนฺตภาณี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายสวัสดิการ

พระมหาไชวี ทสฺสนิโย	ประธาน
พระมหาบุญชู เขมจารี	รองประธาน
พระธวัชชัย ถาวรธมฺโม	รองประธาน
พระแสงสุรี ธีรภทฺโท	คณะทำงาน

พระมหาบุญเลิศ ยสวฑฒโน	คณะทำงาน
พระมหาบุญยืน ญาณโสภโณ	คณะทำงาน
พระสุธีรวรรม ชีรานนุโท	คณะทำงาน
พระพิชิต วิชิตวิโส	คณะทำงาน
พระมหาอนุชา กาญจนโน	คณะทำงาน
พระนภดล สุขมงคล	คณะทำงาน
พระคมสันต์ วรรณโณ	คณะทำงาน
พระมหาสุชล จันทสาโร	คณะทำงาน
พระวิชชุกร ตีสโร	คณะทำงาน
พระสิม สุขุมโมทโก	คณะทำงาน
พระกุศลสิน สุนทรสิริ	คณะทำงาน
พระโกมิน จันทาโก	คณะทำงาน
พระมหาสมเกียรติ ยุติโก	คณะทำงาน
พระพนมพร คุณวโร	คณะทำงาน
พระสมุห์ชนพล กิตติธโร	คณะทำงาน
พระมหาชัยวุฒิ ชยวุฑฒโธ	คณะทำงาน
พระจวน สิริวุฑฒโก	คณะทำงาน
พระศรีรัตน์ สิริรัตนโน	คณะทำงาน
พระมหาพงษ์ศักดิ์ เขมปญโญ	คณะทำงาน
พระอภิรักษ์ อภินนุโท	คณะทำงาน
สามเณรอนันท์ นวลป้อม	คณะทำงาน
สามเณรศักดิ์อรุณ ลุจิตร	คณะทำงาน
สามเณรวชิรกาญจน์ บุญกิจ	คณะทำงาน
สามเณรภูมิกัทร สิริจันทกุล	คณะทำงาน
สามเณรทรรศนะ พันธุ์สมบูรณ์	คณะทำงาน
สามเณรวรวิทย์ บุญแสน	คณะทำงาน
นายไวยงษ์ ปรารถนา	คณะทำงาน
นายปัญญาพงศ์ ทรงรัฐ	คณะทำงาน
แม่ชีทศพร เทวาพิทักษ์ธรรมและคณะศิษย์	คณะทำงาน
แม่ชีณัฐญาวรรณ เปรมสกุล	คณะทำงาน
มูลนิธิโพธิ์วัฒนา	คณะทำงาน
คณะศิษย์พระอาจารย์สมชาย วัดหนองรี	คณะทำงาน
คุณชมชื่น เกษากรณ์	คณะทำงาน
คุณวรรคตวรรณ กิตติพุทธพิทักษ์	คณะทำงาน

คุณนวลวรรณ พูนวสุพลนัฏ	คณะทำงาน
คณะอุบาสกอุบาสิกาธรรมวิจัย	คณะทำงาน
นางเดือนจิตต์ หักกะยานนท์	คณะทำงาน
นักศึกษาอภิธรรมโชติภวิฑาลัย	คณะทำงาน
นางบานชื่น ชาวผ่อง	คณะทำงาน
นายอำนาจ สวัสดิ์	คณะทำงาน
นายอเนก บุคดา	คณะทำงาน
นางสาวนุจรินทร์ จีระจิตนุกุล	คณะทำงาน
นางชญาณีทิพย์ รัชสีห์	คณะทำงาน
นางมณีรัตน์ คุณนทค	คณะทำงาน
นางพรชนก อิ่มสมบัติ	คณะทำงาน
นายญาณศักดิ์ ถาวร	คณะทำงาน
นางสมยศ เข้มปัญญา	คณะทำงาน
นางสาวจอมศรี สาลีรัมย์	คณะทำงาน
นายสมจันท์ สังกรณ์	คณะทำงาน
นางโสภา เอมเปรม	คณะทำงาน
นายฉลวย คำศรี	คณะทำงาน
นายศรายุทธ ประการแก้ว	คณะทำงาน
นางณัฐชัฐดา กรแก่นเท่า	คณะทำงาน
นางทัศนีย์ บุรุษพัฒน์	คณะทำงาน
นางชำเลื่อง พุกกะเวส	คณะทำงาน
นางยุพา คูหิรัญ	คณะทำงาน
นายจิริกิตติ์ เกศาภรณ์	คณะทำงาน
นายธันยาธรณ์ เกศาภรณ์	คณะทำงาน
นางอัมพร เกษกร	คณะทำงาน
นางสุภา มาลากุล ณ อยุธยา	คณะทำงาน
นางจำเนียร วงศ์โสภา	คณะทำงาน
นางมลิวรรณ ศรีจิวงษา	คณะทำงาน
นางลำไย ฝ่ายจันทร์	คณะทำงาน
เรือดริหญิงลักษณีย์ พานิชปฐม	คณะทำงาน
นางชนิดา โพธิพิจิตร	คณะทำงาน
ดร.กนกวรรณ โกมลิตธิพงค์	คณะทำงาน
นางสาวจันทกานต์ เกศาภรณ์	คณะทำงาน
คุณสุพรรณิ ไชยรังสฤษฏ์	คณะทำงาน

นางพวงจันทร์ ตุมราศวิน	คณะทำงาน
คุณสุพิชย์ พานิชกุล	คณะทำงาน
นางขจิต พนารี	คณะทำงาน
นางสุรียา เพชรสุทธิ	คณะทำงาน
เรือตรีภานุวัตร สุขอำนาจ	คณะทำงาน
นางสาวกมลทิพย์ ยิ้มจันทร์	คณะทำงาน
นางเฉลิม ยิ้มจันทร์	คณะทำงาน
นายสุวรรณ แสงสุใจ	คณะทำงาน
นายสมพร เจืออุปถัมภ์	คณะทำงาน
นางเจริญรัตน์ เจืออุปถัมภ์	คณะทำงาน
นางจันทนา แก้วไทรจีน	คณะทำงาน
นายเฉลิม พิมพ์โมทย์	คณะทำงาน
นางพรทิพย์ สุขอำนาจ	คณะทำงาน
นางสาวอภิญา ตุมราศวิน	คณะทำงาน
นางกมลพร เพ็งจันทรา	คณะทำงาน
พระมหาศุภชัย ปิยธมฺมชโย	กรรมการและเลขานุการ
พระครูปลัดธีรธัมม ธีรธมฺโม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์

พระมหาเด่นพงษ์ พุทธกรกิจโต	ประธาน
พระมหาชำนาญ มหาชาโน	รองประธาน
ศศ.ดร.พรรษา พุฒยงกูร	รองประธาน
พระครูอุปถัมภ์สุดคุณ	คณะทำงาน
พระครูปลัดสุรัฐ สิริบุญโญ	คณะทำงาน
พระมหาบุญเกิด กตเวที	คณะทำงาน
พระปลัดปิยศักดิ์ ปิยธมฺโม	คณะทำงาน
นายสมหมาย สุภายิต	คณะทำงาน
ดร.ประสิทธิ์ บุตรศรี	คณะทำงาน
นายเชน นคร	คณะทำงาน
นายสำราญ สมพงษ์	คณะทำงาน
นายกรนนัน ชันวัง	คณะทำงาน
นางสาวดอกฝ้าย สุภายิต	คณะทำงาน
พระมหาวิชิต ฐิริบุญโญ	คณะทำงานและเลขานุการ
นายวรพันธุ์ เข้มหงส์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายรับลงทะเบียนและของที่ระลึก

พระครูปลัดสุวัฒนบัณฑิตคุณ	ประธาน
พระมหาดำรงศรี สิริคุตโต	รองประธาน
นายฉัตรชัย บัวเกิด	รองประธาน
นางสาวเสาวลักษณ์ สงสำเภา	คณะทำงาน
พระมหาประกาศิต จิตฺโร	คณะทำงาน
พระมหาฤทธิไกร กนฺตวิโร	คณะทำงาน
นายสกลใส เจือจันทร์	คณะทำงาน
นายเอกชัย บุญเพชร	คณะทำงาน
นายขวัญตระกูล นุทธิจักร	คณะทำงาน
นายศักดิ์ระพี พันทา	คณะทำงาน
นายชนันต์ ประเสริฐศิลป์	คณะทำงาน
นางสาวฉัตรดาว แผลงศรี	คณะทำงาน
นางสาวสุรีย์พร ม่วงพันธ์	คณะทำงาน
นางสาวดวงฤดี ธาระสาร	คณะทำงาน
นางสาวรุ่งอำพร บุญรอดด้วง	คณะทำงาน
นางสาววิชุดา พรหมเสนา	คณะทำงาน
นางสาวราตรี รัตนโสภา	คณะทำงาน
พระมหานิรุต มนฺตภาณี	คณะทำงานและเลขานุการ
พระสุนทรกมล มณีโชโต	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายปฏิคมและความปลอดภัย

พระครูบรรลิกขการ	ประธาน
พระมหาวิไลย สมาจาโร	รองประธาน
พระมหาปริดา ปิตฺทมฺโม	รองประธาน
พระครูพิมลสรกิจ	คณะทำงาน
พระมหาพุทธศักดิ์ ฐานิสฺสโร	คณะทำงาน
พระครูวินัยธรรมรงค์ จิตฺตจาโร	คณะทำงาน
พระวิหาญชัย อนุตฺตโร	คณะทำงาน
พระณรงค์เดช อธิมฺตฺโต	คณะทำงาน
พระภาณุรักษ์ สิริจฺนฺโท	คณะทำงาน
พระไมตรี ทนฺตกาโย	คณะทำงาน
พระจาดุรงค์ อาจารย์สุโก	คณะทำงาน

พระอัครเดช ญาณเตโช	คณะทำงาน
พระมหาพิชฌะ สุวิฑูโช	คณะทำงาน
พระมหาแสงสุริยา สุริยาโก	คณะทำงาน
พระสฤยดี อานนุโท	คณะทำงาน
พระวุฒิกกร สิริวัฒนโธ	คณะทำงาน
พระมหาประจักษ์ วฑฒโน	คณะทำงาน
พระมหาอธิวัฒน์ กิตติวัฒนโธ	คณะทำงาน
พระสุวิฑูย์ วรปญโญ	คณะทำงาน
พระนกร อริโย	คณะทำงาน
พระมหาแพง เตชสีโล	คณะทำงาน
พระมหาเอกพล เขมจารี	คณะทำงาน
พระวีรยุทธ จันทสาโร	คณะทำงาน
พระธีรยุทธ อุชจาโร	คณะทำงาน
พระชัยมงคล สุมงฺคโล	คณะทำงาน
พระหุมพล สิริวัฒนโธ	คณะทำงาน
พระมหานภดล ฐมมานนุโท	คณะทำงาน
พระมหาฉัฐกฤษณ์ สุเมธ	คณะทำงาน
พระวชิระ สุปภาโส	คณะทำงาน
พระมหาประยูร ติกุขปญโญ	คณะทำงาน
สามเณรสุริยา จันทัย	คณะทำงาน
สามเณรเกรียงไกร พัฒนโชติ	คณะทำงาน
สามเณรจักรพงษ์ มาลานิตย์	คณะทำงาน
นายกองค์การบริหารนิสิต มจร.	คณะทำงาน
ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรวังน้อย	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังน้อย	คณะทำงาน
นายสืบพงษ์ สายสว่าง หน.งานป้องกันฯ อบต.ลำไทร	คณะทำงาน
แม่ชีระเบียบ ธิรญาณี	คณะทำงาน
คณะนักศึกษาโรงเรียนวิทยาลัยอาชีวอุดมฉวีศรีสะเกษ	คณะทำงาน
นายสุรเชษฐ์ ตอรัมย์	คณะทำงาน
นายสมชาย บุญสุน	คณะทำงาน
นายถนอม คชแพทย	คณะทำงาน
นางสาววิไลวรรณ รั้งสร้อย	คณะทำงาน
นางสาวราตรี รัตนโสภา	คณะทำงาน
นางสาวปัญจวรรณ ยารังสี	คณะทำงาน

นางสาวณฐา ศรีโคกกรวด	คณะทำงาน
นางจรัสนาฏ ชัยวสุ	คณะทำงาน
พระมหาวิชาญ สุวิชาโน	คณะทำงานและเลขานุการ
พระมนัส ชนาสโก	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานฝ่ายจัดสัมมนาโรงเรียนวิถียุทธชั้นนำ

พระมหาวิชาญ สุวิชาโน	ประธาน
ดร.บรรเจอดพร คู่แสนสุข	รองประธาน
นางสาวอัมพร หุตะสิทธิ์	คณะทำงาน
นางเกษกัญญา อนุกุล	คณะทำงาน
นางสาววาสนา กรเกตุ	คณะทำงาน
คณะศึกษานิเทศก์ สพฐ.	คณะทำงาน
นางสาวราตรี รัตนโสภา	คณะทำงาน
พระมนัส ชนาสโก	คณะทำงานและเลขานุการ
พระวิหาญชัย อนุตุตโร	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(พระพรหมบณชิต)

อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
มหกรรมส่งเสริมศีลธรรมและประกวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพระพุทธศาสนาฉลองพระชันษา 100 ปี
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ หอประชุม มวก. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ระหว่างวันที่ 15-20 กันยายน 2556

ที่	รายชื่อ/รายการ	ตำแหน่ง/สังกัด	ติดต่อ
1	พระมหาวิชาญ สุวิชาโน	หัวหน้าฝ่ายบริการฝึกอบรม มจร.	087 0735035
2	พระมหานพดล ฐมมานนุโท	หัวหน้าพระวิทยากร มจร.	087 096 5350
3	พระวชิระ สุภภาโส	หัวหน้าพระวิทยากร มจร.	083 360 6344
4	พระมนัส ชนาสโก	หัวหน้าพระวิทยากร มจร.	080-056-8444
5	พระสฤณี อานนุโท	หัวหน้าพระวิทยากร มจร.	084 558 8243
6	พระวุฒิกุล สิริวัฒนโธ	หัวหน้าพระวิทยากร มจร.	089 889 8130
7	พระมหาณัฐกษณ์ สุเมโธ	หัวหน้าพระวิทยากร มจร.	086 987 8069
8	พระวิหาญชัย อนุตตโร	หัวหน้าพระวิทยากร มจร.	085-633-9928
9	พระณรงค์เดช อธิมุตตโต	พระวิทยากร มจร.	081 446 5095
10	พระไมตรี ทนุดกาโย	พระวิทยากร มจร.	087 087 2196
11	พระจตุรงค์ อาจารย์สุโก	พระวิทยากร มจร.	082-707-0588
12	พระภานุรักษ์ สิริจันโท	พระวิทยากร มจร.	080-272-3915
13	พระมหากฤษณะ อากิจจโณ	พระวิทยากร มจร.	080 427 0802
14	สามเณรเกรียงไกร พัฒนโชติ	พระวิทยากร มจร.	087-352-1200
15	นายสนธิชัย สมเกตู	ผอ.ร.ร.บ้านแม่จ้อง สพป.เชียงใหม่ เขต 1	081 8835474
16	นายวิโรจน์ ฉายชวงษ์	ผอ.ร.ร.บ้านแปรง สพป.นครราชสีมา เขต 5	081 8792962
17	นายไกรสร พิมพ์ประชา	ผอ.ร.ร.บ้านจับไม้ สพป.หนองคาย เขต 2	081 9644026
18	นางวรรัญญา ชีรธรรมากร	ผอ.ร.ร.บ้านสวนอุดมวิทยา สพป.ชลบุรี เขต 1	081 7613745
19	นายไพโรจน์ ชนะภัย	ผอ.ร.ร.บ้านเขาพริกอนุสรณ์ สพป.กำแพงเพชร เขต 2	089 8604066
20	นายประวิทย์ ศรีพิณิจ	ผอ.ร.ร.ชุมชนวัดหนองรี สพป.ชลบุรี เขต 1	081 4533659
21	นายสวาท ใจมาดี	ผอ.ร.ร.บ้านห้วยทราย สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2	085 7159128
22	นางเพ็ญศรี ศรีสุนารณ	ผอ.ร.ร.บ้านเขาวง สพป.มหาสารคาม เขต 2	089 9402267
23	นายมงคล รัตนอ่อน	ผอ.ร.ร.บ้านโนนสำราญ สพป.อุดรธานี เขต 1	081 7080677
24	นางอุษณีย์ จำดวง	ผอ.ร.ร.วัดบางน้ำผึ้งใน สพป.สมุทรปราการ เขต 1	089 1332443
25	นางสาววรรณชนก รอดหุ่ย	ผอ.ร.ร.วัดกองแก้ว สพป.สมุทรปราการ เขต 1	089 7989497
26	นายสุวรรณ สุริยา	ผอ.ร.ร.บ้านน้ำสร้างหนองบะ สพป.มหาสารคาม เขต 2	089 9402267

27	นางสาวชัชชนก มณีสุธรรม	ครู ร.ร. โพธิสารพิทยากร สพม. เขต 1	089 0695688
28	นายวิโรจน์ น้อยสำเนียง	ศน.สพป.ปราจีนบุรี เขต 1	086 8956390
29	นางสาวจตุโล วงษ์ประชุม	ศน.สพป.สกลนคร เขต 2	086 2317705
30	นายสมชาย พูลศรี	ศน.สพป.นครปฐม เขต 2	087 6665707
31	นางนันทากาญจน์ อัสพงษ์พันธ์เดช	ศน.สพป.ชลบุรี เขต 2	089 5444991
32	นางอุทัย พรรณพุ่มพุกภัย	ศน.สพป.ชัยนาท	081 5332488
33	นายสมเกียรติ ตุงคะเสรีรักษ์	ศน.สพป.ชัยภูมิ เขต 3	081 2826743
34	นางวันทนา ธาราวร	ศน.สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต 2	089 4159304
35	นางสาวจุฑามาส พงษ์โนรี	นวศ.สพป.อุดรดิตถ์ เขต 1	089 9602318
36	นายบุญถึง พรหมสุ้ย	ศน.สพป.นครพนม เขต 1	081 2626446
37	นางกมลชนก ทองไทย	ศน.สพป.กทม.	085 8086599
38	นางสาวราตรี รัตนโสภา	ฝ่ายบริการฝึกอบรม มจร.	086 3662969